

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apert nedėdienty.

LAISVĖ

LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

Visų Sąlyg Darbininkai, atemkite! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 267.

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Ketvergās, 8 d. Lapkričio (Nov.), 1923.

Pavienio num. kaina 4c. Metai XIII, Dienraščio V.

BERLYNE IŠPLĖŠTA 1,000 KRAUTUVIŲ

Vienas Baduolis Užmuštas, 100 Sužeistų

Berlyne pasikartoja vis didesnės ir trukšmingesnės demonstracijos išbadėjusių bedarbių ir šiaip darbininkų. Miesto policijos viršininkas įsakė be gailescio slopinti demonstracijas.

Baduoliai išplėšė daugiau kaip 1,000 valgio sankrovų. Tarp plėšėjų buvo daug moterų. Policija nušovė 1 demonstrantą ir sužeidė 100.

Dideli žydų Pogromai. 30,000 vokiečių patriotų,

pasidalinę būrius, užpuolė žydų gyvenamą Berlyno dalį. Jie plėšė žydų krautuves ir namus; karpė žydams barzdas; traukė juos naktį iš lovų ir mėtė per snuogius į gatves.

Policija Irgi Kamuoja Žydus. Policija areštavo šimtus žydų, neva norėdama apsaugoti juos nuo patriotų užpuolimų; bet ir pati su jais elgėsi žiauriai, nežmoniškaimušė, stumdė, tyčiojosi.

Bulgarai Užpuolė

Jugoslavijos Atstovų

Sofija.—Kelios dienos atgal bulgarų būrys užpuolė vieną iš Jugoslavijos atstovybės narių, pulkininką Krastičą. Jugoslavija pareikalavo, kad Bulgarijos valdžia atsiprašytų, ką ši ir padarė.

Worcesterio Lietuvių

Patriotų "Demokratija"

Worcester, Mass.—4 d. lapkričio buvo SLA 57 kuopos mėnesinis susirinkimas. Tarp kitko buvo paduotas toks išnimimas: Nevalia duoti į pašalinius laikraščius iš kuopos veikimo aprašymų ir rezoliucijų. Mat, protesto rezoliucijos komisija prieš išmetimą A. Bimbos iš SLA, negavusi vietos organe "Tėvynėj", padavė į "Laisvę", ir pastaroji patalpino; tai lietuviški patriotai prisipyrė klausia, kas igaliuoja taip padaryti, nors tuojau buvo atsakyta, kad niekas ir neįdris. Tāt inteligentas Juok—nas ir davė minėtą įnešimą, kas tapo tik trim balsais atmesta.

Sakau, draugai nariai, tik pamislykime, iki ko daėjo panašūs "inteligentai"; nori uždrausti SLA nariams eiti į kitus laikraščius, kada savas organas neduoda vietos. Jų supratimu, tylėk ir lauk seimo. Ar ne puikus demokratiškumas ir progresas? O dar "Tėvynės" numeriuose 42 ir 44 korespondentai iš Worcesterio, melagingai rašydami apie kuopos susirinkimų triukšmus, kalba: "Demokratiškai tvarkysimės, o diktatorium rodysime kelią į Maskvą." Pagaliau, kas gi dar gali būt didesnį diktatorių ir triukšmadarius, kaip jie patys, Užvintis ir Paliepių Juozukas? Zvalgas.

17 Žmonių Miršta Nuo "Munšaino"

Boston, Mass.—Tik per 24 valandas sugabenta 17 žmonių į miesto ligonbutį, kurie veik miršta nuo persigėrimo. Tarp jų yra 2 moterys. Policija "rengiasi" įieškoti, kur pareina tas, kaip kad jie sako, "rotten booze".

Desėtkai Užmuštų per Riaušes Lenkijoje

Krakove, Lenkijoje, per susikirtimą streikuojančių darbininkų su policija ir kareiviais, užmušta 20 žmonių ir sužeista 60. Didžiama užmuštų ir sužeistų — policistai ir kareiviai, jų tarpe 3 oficeriai. Darbininkai mėtė bombas į priešininkus; vieną kareivių būrį jie nuginklavo. Tik pribuvę raiteliai išblaškė darbininkus.

Bomba Socialistų Raštinėj. Varšuvoj, Socialistų Partijos centralėje raštinėje, trūko bomba, kažin keno padėta; užmušė du tarnautojus.

Boryslave per riaušes nužudytas vienas socialistų vadovas. Riaušės prasidėjo po to, kai socialistai išleido atšaukimą, kad streikuojanti gelžkeličiai grįžtų darban.

Am. Darbininkų Partija Auga Patersone

Paterson, N. J.—4 d. lapkričio laikytam susirinkime ADP Lietuvių Sekcijos 62 kuopos iš raportų pasirodė, kad angliško Partijos dienraščio šerų yra nupirkti 18 ir aukų surinkta 10 dolerių. Miesto centralinis delegatas pranešė, kad susiorganizavo dvi naujos Amer. Darbininkų Partijos kuopos, anglių ir ukrainų.

Paminėjimas 6 Metų Sukaktivių Rusijos Sovietų Valdžios.

Dabar Patersone yra jau šešios ADP kuopos. Jos visos bendrai rengia koncertą ir prakalbas ant 9 d. lapkričio, paminėjimui šesiu metų sukaktivių nuo Rusijos darbininkų revoliucijos. Kalbės du garsūs kalbėtojai—Ludvig Lore ir Rebecca Grecht. Pradžią 8 val. vakare. Vieta—56 Van Houten St., Carpenter Hall. Nepacifistas.

Farmerio Pati Užmušė Vilką

Cottonwood Falls, Kan.—J. E. Adamsienė, farmerio žmona, buvo užpulata vilko, atsilankiusio į farmą. Jina, pagriebus geležinę šakę, emė gintis ir pataikė jam į kaklą. Tuo tarpu šoko iš užpakalio vilką eiti 2 Adamisų šunes. Vilkas bandė bėgti, bet šunes jo nepaleido; taip Adamsienė ir pribagė jį šakę.

PASIGRIEBE MOTERĮ, ISSIVEŽĖ Į GIRIĄ IR APRASKĖ

Boston, Mass.—Pas J. A. Barney sustojo du vyrai su savo automobiliu pasiimti "gazolino". Daugiau nieko nebuvo toj stotyj, tik viena moteris, kuri ir pardavė jū automobiliui "pašaro". Vyrai prievearta įsitraukė moterį ir automobilį ir išpyskėjo į Ipswich girias. Ten jie apsidirbo... su ja ir paliko vieną giriose. Moteris yra 30 metų; turi sūnų 9 metų amžiaus.

LIETUVOS ŽINIOS

Apsileidimas.

Kaunas.—Atėjus rudeniu, Kaunas pasidarė visai purvinas. Nekalbant apie tolimesnes gatves, pačiame centre purvo negalima išbristi. Daugiausia čia kalbama apie apsilaidimas: menkas gatvių ir šaligatvių valymas. Gal ne tik savaitėmis, bet ištisais mėnesiais vietomis niekas jų nevalo. Gatvės apdengets ten storu mėšlo ir purvo sluogsnium, šaligatviai taipgi nevalomi, purvini. Vietomis negalima skersai gatvę pereiti,—tiek daug purvyno.

Neišbrendama Vieta. Kaunas.—Ukmergės plento ir Utenos gatvių skersgatvių, ties greta ten esančiomis trimis smuklėmis, kur nuolat važiuojantieji sustoja, girdo arkliaus ir patys geria,—tokia pasidarė klampynė, kad negalima nei pravažiuoti, nei pėsčiam praieiti. Visais atžvilgiais čia purvina: gatvė, smuklės ir žmonės purve. Dažnai, sako, čia triukšmas, keiksmas, muštynės.

Banditai. Kelmės valsčiuje, pagal Raudonkaimį, važiuojanti piliety iš pamaldų užpuolė 7 banditai ir smarkiai primušė; dabar jis guli Raseinių ligoninėj.

Banditai buvė 3 pasivadinę "pavasarininkų" kuopos nariais, o 4 paprastieji aplinkiniai gyventojai.

10 d. spaio iš tų pačių banditų pagal Lapkalniuko kaimą buvo užpuolė Juozas Žukauskis, grįžtantį iš Kelmės, kuris vos tik spėjo paskruti.

Banditai susekti.

Lenkų j Lietuvius Mainymas

Šipliškiuose už Kalvarijos įvyko pasikeitimas belaisviais. Lietuvius Raudonojo Kryžiaus pirmininkas dr. R. Šliupas įteikė Lenkams 32 lenkų belaisvius, kur buvo mūsų koncentracijos stovykloje.

Jų vieton priėmė iš Lenkų irgi 32 lietuvius: belaisvius, atgabentus iš Strzalkovo stovyklos.

Lenkai pristatė lietuvius belaisvius labai blogai aprėdytus: 3 buvo basi, kiti be marškinių, baciai apdrisę.

Lietuviai gi, kaip ir iš "Lietuvos Žinios", pristatė lenkus belaisvius būk gerai aprengtus.

Keliai ir Tiltai.

Tauragė.—Tur būt visoj Lietuvoj nėra taip apleisti keliai ir tiltai, kaip Batakių ir Skaudvilės valsčiuose. Kitose vietose net sausu laiku negalima išvažiuoti.

Mitchell Field, N. Y.—Orlaiviny lenktynėse Amerikos laivyno oficerius A. J. Williams padarė 266 mylias ir pusę per valandą.

IŠPLĖŠĖ \$75,000

New Yorkas.—Tulas "sportas" įėjęs į Juliaus Howardo brangiadaikčių sankrovą, 1576 Broadway, ties 47 gatve, paprasė parodyti deimantų. Jis noris jų pirkti. Kaip tik krautuvinnikas atnešė deimantus, sportas atkišo revolverį, liepė paduoti deimantus; pasigriebęs juos, išėjo, šoko į stovėjusį čia pat automobilį ir pabėgo.

Organizuojasi Paryžiaus Namų Tarnai

Paryžių namų tarnai ir tarnaitės susaukė savo mitingą; dalyvavo 3,000. Nutarė reikalauti vienos Lietuvos dienos per savaitę ir 2-ju savaitėjų apmokamų vakacijų (atostogų) kasmet. Taip pat reikalauja geresnio maisto ir žmoniškesnių gyvenimui kambarių. — Francūzijoje namų tarnai neturi balsavimo teisės. Dabar jie pradėjo kovoti ir delei savo teisės dalyvauti balsavimuose.

Išmieroja Žvaigždžių Karštį

Washingtonas.—Smithsono Instituto astronomai su pagalba jautriausių naujai išrastų mokslo instrumentų susekė, kiek šilumos ateina ant žemės nuo tokių tolimų žvaigždžių, kaip Vega, Kapella, Betelgeuse ir kitos. Ta šiluma ant žemės siekia vos milijonines dalis laipsnio.

Nušautas Kalinys Pabėgėlis

Philadelphia, Pa.—Iš Eastern Penitentiary kalėjimo pabėgo 4 kaliniai. Vienas iš jų bebėgant nušautas, du suimti, ketvirtas paspruko. Jie pabėgo pro atdaras kalėjimo duris.

Išvyti Francūzberniai iš Aacheno.

Aachene (Aix-la-Chapelle) vokiečiai sumušė francūzbernius, tai yra Francūzams pasidavusius vokiečius, kurie nori atkirsti Reino žemes nuo Vokietijos, sudaryti iš jų "nepriklausomą" respubliką ir pavesti ją globali Francūzijos.

Prieš francūzbernius stoji didelė gventojų minia. Anglijos ir Belgijos konsulai pabijojo, jog gali būti perdidelės riaušės ir kraujo liejimas; todėl ir jie patys liepė francūzberniams išsinešinti iš miesto.

JAU 35,000 METŲ ATGAL AMERIKOJ GYVENO ŽMONES

Santa Barbara, Cal.—Dr. J. P. Harringtonas atkasė kelias makaulės žilos senovės žmonių. Prie jų rado ir tos galdynės ginklų ir įrankių. Tai buvo naujoji akmens galdynė; tuomet žmonės jau mokėjo vartoti itiną del ginklų

ŽUVO 27 ANGLIAKASIAI

Kasykla Buvo "Pavyzdinga"

Charlestown, W. Va.—Per eksploziją Glen Rogerse kasykloje Wyoming Anglies Kompanijos užmušta 27 angliakasiai. Nežinia dar, kas atsitiko su desėtkais kitų kasyklos darbininkų, tebesančių po žeme. Į nelaimės sceną atvažia-

vo pats gubernatorius Morganas. Tam tikra paskirta komisija tyrinėja, del kokios priežasties įvyko eksplozija. Kasykla buvo laikoma viena iš tobuliausių Amerikoje. Ji buvusi įtaisyta pagal paskutinį žodį kalnakasytės mokslo.

VOKIEČIAI TURĮ PERDIDELĖ ARMIJĄ

Francūzija pasiuntė talkininkų ambasadorių tarybą reikalavimą, kad ištirtų, kiek dabartiniu laiku Vokietija turi armijos. Sulig Versalės taikos sutarties, Vokietijai buvo leista laikyti tik 100,000 armijos. Bet Francūzai tvirtina, kad Vokietija dabar turinti kur kas didesnį kareivių skaičių nuolatinėj armijoje.

Bausiā be Gailescio Mass. Girtus Automobilistus

Boston, Mass.—Statistikos parodo, kad daugiausia nelaimingų atsitikimų ant kelių būna iš priežasties girtų vežėjų. Massachusetts valstijos apsaugos departamentas, teismai ir policija žada dėti daugiau pastangų, kad ant kelių nevažinėtų girti automobilistai. Sako, girti automobilistai yra pavojingesni ir už žvėris, ištrūkusius iš kletkos. Girtuokliai automobilistai būsiā baudžiami be gailescio.

Plėšikė, Žmoguzdžio Mylėtinė

Chicago.—Teisiama Ethelė Beck 19 metų amžiaus kriminalistė "veiterka" (valovė) stulų patarnautoja. Jina turi net šešias įvairias pavardes. Dalyvavo visoje eilė apipilėsimu su savo mylėtinu W. Bockelmanu. Per viena iš tu plėšimų Bockelmanas nušovė M. E. Lehmana. Tatai, pagalios, ir jį pati pripažino. Jos vyras, kažin koks italas, senai ją pametęs.

Mažint Valdininkų Skaičių Rusijoje.

Trockis. Sovietu Rusijos karo komisaras, reikalauja, kad būtų kaip galint labiau sumažintas skaičius valdininkų, kurie tik nėra prieštatai reikalingi. Šalies išdas turi būt vyriausiai naudojamas delei atgaivinimo ūkio.

MINISTERIS SUSIMUSE SU STUDENTU

Ispanų ministeris Rumunijai ėjo viena iš didžiausių Bukarešto gatvių, ir kažkoks studentas netyčia užmynė jam koją. Ministeris atsigrižo ir davė studentui į veidą; pastarasis atgal ir būdamas stipresnis, gerokai sumušė ministerį. Mieste eina gandy, būk ministeris reikalauja, kad Rumunų valdžia atsiprašytų už jo įžeidimą.

Tvarkingi Balsavimai, Ačiu Moterim.

New Yorkas.—Policijos komisiorius Enrightas džiaugiasi, kad per šiuos rinkimus buvusi gera tvarka—nebuvo muštynių nei kitokiu nesmagumu; o tai, girdi, todėl, kad moterys plačiai dalyvavo balsavimuose ir tuom "suminkštino" vyrus.

Republikonų Valdžia Philadelphiaj.

Philadelphia, Pa.—Miesto majoru išrinktas republikonas W. F. Kendrick; didelė miesto valdybos narių didžiama irgi sudaro republikonai.

\$15,000 be testamentu.

New Yorkas.—Moses Sahlein, advokatas, mirdamas paliko pusantro milijono dolerių turto be jokio testamentu. Turta nori gauti jo sesuo.

ŽINIŲ ŽINELES

Berlynas.—Statistikinėmis žiniomis, bedarbių ir trumpadarbių skaičius Vokietijoje siekia 50% visų darbininkų.

Paryžius.—Pranešama, kad E. Carusienė, našlė garsiojo dainininko, sutarė apsiesti su anglų kapitonu E. A. Ingramu.

Albany, N. Y.—I New Yorko valstijos seimā išrinkta republikonų didžiama. Jie turi dabar 24 savo atstovus daugiau, negu demokratai.

Berlynas.—Vokiečių valdžia apsiemė apmokėti lešas ir algas talkininkų specialistam, jeigu kuomet jie bus atsiusti tyrinėti, kiek Vokietija ištikrųjų gali išmokėti karo kontribucijų.

ROGOS! netus laiko lėmoks... AIVAKORTES LIETUVŲ IR LIETUVOS. unčiame pinigų... A. PETRIKA... LEVANDUSKAS ABORIUS... BERRY STREET... and BUILDERS

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every-day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kainas Suvenytose Valstyse ir Kanadoj—metams \$6.00; pusei metų \$3.00; trimes mėnesiams—\$1.50. Kitose valstyse: metams \$8.00; pusei — \$4.00; Brooklynne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų—\$4.00.

MES GALIME, TIK REIKIA NORO

Naujų skaitytojų "Laisvei" gavimo vėjus jau praėjo ir nors aprabomis jau galime spręsti pasekmes. Jos yra džiuginančios iš visų atžvilgių. Naujų skaitytojų gavime daugiau kai tūkstantinę. Tai graži armija. Laikraščiu ne vien tikta finansinė, bet ir dvasinė pasipilis didelė ir brangi.

Bet ne vien tikta tuomi šitas vėjus buvo naudingas. Apie gavimo naujų skaitytojų, mūsų senieji skaitytojai ir dabėtojai savo agitacijoj už laikraštį supažindino plačias lietuvių minias su jo idėjomis ir idealais. Jeigu laisvė darbininkai, delei kokios nors priežasties, šiuo atveju ir neužsiprenumeravo dienraščio, bet jie dabar žino jo poziciją, žino, kad jis yra darbininkų laikraštis ir tik darbininkų reikalais tesirūpina. Ateityje jie taps "Laisvės" skaitytojais ir rėmėjais.

Be to, vėjus išjudino mūsų darbuotojų armiją. Tai puikus buvo manevrai revoliucinei armijai. Mes išmokinome savo spekas, peržvelgėme savo eiles ir dabar jau drąsiau galėsime tęsti savo revoliucines pareigas. Pasirodė, kad mes galime nuveikti daug, labai daug, jeigu tikta stosime į darbą, stosime su noru, su revoliuciniu atsidavimu ir su tvirtu pasiryžimu atsiekti savo tikslą.

Zinoma, negalima sakyti, kad visi senieji dienraščio skaitytojai su pasivertimu dalyvavo šiame vajuje. Ne. Atsigrado tokių, kurie pritingėjo, kiti nesuprato svarbos; kitaip, nepermatė dalyko. Reikia dovanoti tiems draugams ir laukti jų pasiprovijimo. Burėjimas nieko gerū neduos. Užtenka tiek pasakyti: Draugai, jūs neatlikote savo pareigų. Dabokime, kad ateityje tas neatsikartotų.

Bet užtai dalis mūsų armijos darbavosi nuosirdžiai, iš paties. Montello drg. S. Smithas, Detroito drg. Morkūnas ir Jočionis, Eastono drg. M. Urba, Lawrence'o drg. Penkauskas, So. Bostono drg. Buivydas, Collinsvillės vrg. Čebanauskas, Chicagos drg. Juška ir Misiūnas, Philadelphia drg. Merkis ir Galkus, Patersono drg. Sinkauskas—kiekvienas šių draugų gavo nemažiau kaip po 10 naujų skaitytojų. O drg. Smithas gavo net 30, drg. Morkūnas 25, drg. Urba 23 ir tt. Tai pirmosios mūsų eilės, tai generolai mūsų armijos. Klausykite, pakalbėt gražiai daugelis iš mūs mokame, paagituot kitus prie darbo daugelis mūs esame tiesiog ekspertai, bet pabandykime patys gaut po kelius naujus dienraščiu skaitytojus, tai pamatysime, ką reikiška praktiškas revoliucinis darbas.

Kiti draugai gavo po mažiau skaitytojų, bet negalima sakyti, kad jie mažiau dirbė. Tam tikros sąlygos sudėdėjo, gal kalta kolonija, ir todėl jie negalėjo įkilti į šuipryną drg. Smithui, nei Morkūnui, nei Urbai. Bet jie dirbo. Buvo net tokių draugų, kurie turėjo važiuoti 80 mylių, kad gaut po vieną skaitytoją.

Prie užbaigos: Šitas vėjus parodė, kad mes turime speką, kad mūsų dienraštis turi armiją draugų, kurie pilnai įvertina komunistinės spaudos svarbą. Neigi su pasiprovijimu šio ypatingo vėjus nepasibaigia vėjus delei gavimo naujų skaitytojų mūsų dienraščiu. Jis tęsiasi apskritus metus. Mes tvirtai tikime, kad šie draugai ir visi "Laisvės" skaitytojai ir ateityje taip jau karštai, taip jau entuziastiškai ir su tokiu pat revoliuciniu atsidavimu ir nuosirdumu darbuosis delei palaikymo ir sutvirtinimo mūsų komunistinės spaudos.

Bėdos, Vargai

Atsimename mes, kaip nesitvėrė iš džiaugsmo Socialistų Partijos vadai 1919 m, kuomet jie išvijo laukan 35,000 narių. Girdi, apsidirbome su neklaužadomis ateivais ir dabar galės mūsų oportunistinė širdelė ramiai pasilsėti. Bet ne ilgam. Tuojuos vėl pradėjo vystytis "kairysis sparnas", vėl pradėjo kelti lermą žydų ir finų federacijos ir grupės angliška kalbančių narių, susispausiu ir "Darbininkų Tarybą". Ir tie atsidūrė už partijos sienų. "O, dabar, tai jau luosi nuo bolševizmo imėklos", atsiduro oportunistai—Hillquit, Oneal ir Ko.

Bet sākoma: "Pikta dvasia nesibijo užsipulti ant valdovo". Taip ir bolševizmo liga, kaip ta pikta dvasia. SP randa si nors vienas sąžiniškas darbininkas, toliau neduoda ramumo oportunistų šaukai, tam neramumam, buržuazinių nuodų suėstam galvijui, ir gana priukmās, vėl "kairumo" dvasia kelia savo galvą ir

A. BERNOTAS DIRBA ŠNIPŲ DEPARTEME

Taip Tvirtina su Juo Veikės Kalinys A. Bakūnas.

Galutinai paaiški, kur dabar besiranda A. Bernotas. Tas garsusis Bernotas, Širvydo brolukas, kuris nesėnai parašė "litaniją" "faktų" apie "komunistų nedorības". Jo "raštus" didžiai įvertino p. Grigaitis, kuris per kelias dienas prieš spausdinimą jų, ne savū balsū šaukė, kreipdamas skaitytojų domę į juos. A. Bernotas yra Lietuvos žvalgybos (šnipų) departamento agentas. Bet jį gausiai remia ir Lietuvos Socialdemokratių Partija.

"Vilnies" No. 87 rašiau apie Bernoto niekšybes, remdamasis jojo paties "faktais". Iš ten jau paaiškėjo: 1) Kad jis niekuomet nebuvo komunistu, bet apsimetėliu; 2) kad jis savo "faktais" apie "komunistų blygybes" nei vieno fakto neįrodo, kas liūdią jojo paprastą šmeižimą ir provokavimą jam priešingos partijos žmonijai; 3) kad jo vaginimas komunistų ir kaltinimas leidimesi buožių valdžiai žudyti juos, rodo, jog jis su ta valdžia turi bendrų ryšių.

Atejo daugiau iš Kauno žinių. Iš jų mes gauname paties A. Bernoto "buvusio draugo, A. Bakūno, nuomonę apie Bernotą. Tai lai patys grynijai faktai kalba.

Pasak "P. Kalinio" (esancio Kauno kalėjime):

"Bernotas gavo iš LSDP. CK. laiską, kuriame nurodoma, kad kiekvienas politinis kalinys, nešskyrus ir lenkų baltagvardiečių, gaus pašalpos iš jų "politinių" kalinių šelpimo draugijos, jei tik jis kreipsis į socialdemokratų prašyti pagalbos."

Paskatinti tuomi, Mirginas ir Mitrofanovas, abu aktyvūs šnipų departamento nariai; išdavikas Venčius, Pečiaiatis, Bakūnas, Bernotas ir dar pora kitų "politinių kalinių" sudarė kuopa, tikėdamiesi gerokai pasinaudoti socialdemokratų "sandvičiais".

Rugpjūčio 10 d. 61 politinių kalinių apskelbė bado streiką, protestuodami prieš ilgą laikymą jų kalėjime be teismo ir tardymo. Bernotas su savo tulais sėbrais, žinoma, nepasidėjo prieš šitos kovos. Jis sakė, "neužsimoka valdžią užrūstinti".

Tačiaus badavimo laike A. Bakūnas spėjo pažinti A.

Bernotą ir todėl jis pradėjo "revoliuciją". Parašė laiską ir "Lietuvos Zinias", atvirai pasakydamas, kas yra A. Bernotas ir Minginas. Laiške dalis paduoda iš Kauno vienas draugas "Komunistui", iš kurio čia paįmam citatas. Skaitykite:

"Jau kelius kartus Bernotui saktiau, kad rēikia pranēsti SDP. CK. apie Juozą Minginą, kad jį reikia pašalinti iš taip vadinamos s.-d. kalinių grupės, kaipo sąmenį, kuris aktyviai tarnauja žvalgyboj. Dalykas tame, kad Bernotas įsteigė kalėjime, kaip sakiau, taip vadinamą s.-d. grupę, tai kad gauti materiale pašalpa prisidėjau aš ir Blažutis (matyt, už pinigų Bakūnas ir vėlniū, jei jis butų, parsiduotų), tada į ją pateko ir J. Minginas. Neužilgo Minginas išėjo ant luoso darbo (ogrodninkauti) ir vieną gražią dieną parėjes nuo darbo parodė mudviem su Blažaičiu 250 litų ir sakėsi, kad pinigų guves nuo Generalinio Stabo pirmo punkto žvalgybos viršininko, ir už tuos pinigų liepė (jam) nusipirkti sau gerą kostiumą ir tinkamai apsirūdyti. Užklaustas, iš kokios malonės jis galėjo tau tiek pinigų duoti, jis aiškino, kad jisai esąs jo geras draugas... Pinigų duodant nē neskaites, tik paėmes saują iš portfelio padavęs ir pasakes, kaip reikės duosias daugiau... Iskarto mes nenorėjome tikėti, kad Minginas už pinigų parsiduotų žvalgybai ir duodavom išnešti laiskus įmesti į paštos dėžutę. Bet sūsekus, kad mūsų laiskai nepasiekia adresata, pradėjome abejojti... Administracijai sužinojus, kad Minginas turi ryšius su žvalgybos viršininku, pradėjo leisti (Minginui) laike pasimatymus su sekti politinius kalinius, kas ką kalba ir ar kas ką neperduos."

Mat, šnipas Minginas, nurodinėtojas bolševistinių

tuose nariuose, kuriuos taip nesėnai oportunistai skaitė ant visados "istikiškai", bet kuriuose dar užsilikta keletu darbininkų.

North Hudson anglių kuopa, tvirtiausia kuopa visoj New Jersey valstijoje, pasiuntė delegatą į Federuotos Farmerių-Darbo Partijos konferenciją (New Yorke) ir penkiuos dolerius Darbininkų Partijos dienraščiu. Baisus daiktas, rodoti, kad ir proto neteks SP žulai. Kaip tai SP kuopa išdriso prisidėti prie revoliucinio darbo!

Be to, ta pati kuopa pareikalavo partijos komiteto, kad jis apvalytų Čeko-Slovakų federaciją nuo kontr-revoliucionierių, kurie darbavosi su Kolčaku, o dabar redaguoja federacijos laikraščius. Vadai atsiskakė išpildyti šitą kuopos reikavimą ir slepia po savo sparnu atvirus kontr-revoliucionierius. Kuopa padarė viešą pareikimą ir prakeikė savo vadus.

North Hudsono kuopos balsas pasiekia kitas SP kuopas ir užsilikusiuose darbininkiškuose nariuose prasidėda naujas bruzdėjimas, bruzdėjimas prieš partijos oportūnizmą ir vadų nachališką kovą prieš suvienytą darbininkų frontą. SP vėl pradėda veikti bolševizmo mikrobai, vėl "kairysis sparnas". Bėda oportunistams!

Mat, šnipas Minginas, nurodinėtojas bolševistinių tuose nariuose, kuriuos taip nesėnai oportunistai skaitė ant visados "istikiškai", bet kuriuose dar užsilikta keletu darbininkų.

North Hudson anglių kuopa, tvirtiausia kuopa visoj New Jersey valstijoje, pasiuntė delegatą į Federuotos Farmerių-Darbo Partijos konferenciją (New Yorke) ir penkiuos dolerius Darbininkų Partijos dienraščiu. Baisus daiktas, rodoti, kad ir proto neteks SP žulai. Kaip tai SP kuopa išdriso prisidėti prie revoliucinio darbo!

Be to, ta pati kuopa pareikalavo partijos komiteto, kad jis apvalytų Čeko-Slovakų federaciją nuo kontr-revoliucionierių, kurie darbavosi su Kolčaku, o dabar redaguoja federacijos laikraščius. Vadai atsiskakė išpildyti šitą kuopos reikavimą ir slepia po savo sparnu atvirus kontr-revoliucionierius. Kuopa padarė viešą pareikimą ir prakeikė savo vadus.

North Hudsono kuopos balsas pasiekia kitas SP kuopas ir užsilikusiuose darbininkiškuose nariuose prasidėda naujas bruzdėjimas, bruzdėjimas prieš partijos oportūnizmą ir vadų nachališką kovą prieš suvienytą darbininkų frontą. SP vėl pradėda veikti bolševizmo mikrobai, vėl "kairysis sparnas". Bėda oportunistams!

spausuvių, tarnautojas žvalgyboje, socialistams yra "darbininkų kankinys"! Ir Bakūnas baigia:

"1) ar galima doram darbininkui turėti bendrus reikalus su žvalgybos agentais Minginu ir Bernotu; 2) ar pasirinktasai Bernoto išdavikiškas sabotazo kelias kaip s.-d. yra kuom nors pateisinamas prieš darbininkų klesą. Ir trečias ar ir toliaus s.-d. CK šelpis už darbininkų sudėtus centus žvalgybos agentus, kaip Minginą ir Bernotą su jo kompanija."

Šitokio asmens "straipsnių" "Naujiėnos" isteringu džiaugsmu prapliupo. Gera kompanija! Reikia žinoti, kad Bakūnas nēra joks komunistas. Jis komunistams pridarė daug bėdies ir apie jį patį tas pats "Komunisto" bendradarbis, Jonas, štai ką sako:

"O aš dar paklausiu: ar leistina išdavinėti savo draugus, kaip tai darė Bakūnas, ir ar leistina doram darbininkui priklausyti prie judosiu kompanijos, kad gaut "padajanią", kaip tai darė Bakūnas? "Kalėjime jau atsiranda draugų, kurie gatavi išskėst savo glėbį Bakūnui ir prispausti jį prie savo širdies. Tik tegu atsargiesi buna šie draugai, nes jie dar gatavi ant savo krutinės susildyti pikta gyvatę."

Aišku, kad Bakūnas yra mažai geresnis. Juk jis pats sakosi žinojės apie Mingino juodus darbus jau seniai, bet jų iki šiol nepaskelbė. Be to, jau pats prie judosiaus Bernoto prisidėjimas rodo, kad Bakūnas yra slypnadūsis.

Kodel Bernoto Sėbrai Atskilo?

Toliau kitas draugas, D. as, rašo, kad šis Bakūno ir kitų jo sėbrų atskilimas nuo Bernoto-Mingino - Mitrofanovo nebuvo delei kokios tai idėjinės priežasties, bet delto, kad:

"...socialdemokratų šelpimo draugija duoda pinigus savo žmonėms ir kalėjime per Bernoto žmoną, kad jį pirktų produktų "frakcijos" žmonėms. Ir Bernotas gauna per savo pačią du kartus į savaitę, ne tik maisto, bet ir įvairių kvepalų veidui tept. Tuo tarpu kiti s.-d. "frakcijos" nariai gauna į 2-3 savaites vieną kartą po kilogramą duonos ir po ketvirtalį kil. lašinių ar desros.

"Paskutiniu laiku s.-d. partijos "fakcijos" nariai pradėjo Bernotą įtarti, kad per daug jiems iš s.-d. "Kalinių šelpimo Komiteto" skirtu maisto praeina pro šalį ir pakliuvas pas Bernotą. Na, ir kaip tuomet nevykt ant Bernoto."

Aiškesnių davinijų mums nei nereikia. Dabar Amerikos darbininkai žino, kas yra jo toji "frakcija", kurios susitvėrimą "Keleivis" su "Naujiėnomis" taip laizėsi.

Mes, draugai amerikiečiai, griežtesniam pasmerkimui Kauno kalėjime esančių žvalgybininkų, turime gausiau remti Lietuvos politinius kalinius! Be abejo, po dabartinių didžiųjų vėjus, mes tą darbą sparčiau varėrysime pirmyn. Per Lietuvos Draugų Atstovybę šiuos pagelbą tiems draugams, kurie laikosi kaip tikri darbo žmonių klasės reikalų gynėjai. Šnipus, provokatorius, žvalgybininkus laf pasiima socialdemokratų. Tai jų jų darbas. Lai jie džiaugiasi tuo, ką mes išmetam šiukšlynai!

R. Mizara.

"JUODASIS KABINETAS"

S. MAISKY.

BUVUSIO CENZORIAUS ATSIMINIMAI.

Po 1917 metų revoliucijos spaudoje pasirodė keletas straipsnių apie "Juodąjį kabinetą" ir jo veikėjus, bet, matomai, visi tie straipsniai buvo rašyti žmonių, kurie niekad "Juodajame kabinate" nebuvo ir apie jo reikalus bei veikimą absoliučiai nieko nežinojo, todėl visos jų paduotos žinios buvo arba tik nuginstos, arba stačiai pasemtos iš jų pačių fantazijos.

Aš virš dešimties metų iš tarnavau cenzūroje, svetimų laikraščių ir žurnalų skyriuje, kur ir radosi sekreternas skyrius, žinomas po vardu "Juodasis kabinetas", todėl labai puikiai žinau jo įtaisymus, tvarką viso "darbo" ir tarnavusius tame kabinate valdininkus.

Kad nušviestas visą tą įstaigą ir jos veikėjus, aš ir sumaniau su skaitytojais pasidalinti savo atsiminimais.

Ant kampo Pašto gatvės ir Pašto skersgatvio, viršutiniuose kambariuose vyriausio Petrogrado pašto, tame kampe, kur pašte apacioje buvo dėžės po langais įmurytos sienon del laišku, radosi svetimų laikraščių ir žurnalų cenzūra. Oficialis į cenzūrą įėjimas buvo iš Pašto gatvės, nuo priegonkio netoli arkos su laikrodžiu, o neoficialis — iš Pašto skersgatvio, nuo priegonkio, kuris randasi priešais pašto cerkvę.

Durys į cenzūros kambarius visuomet buvo užrakintos amerikoniška spyna ("lečiu"—Vert.) ir visiems atėjusiems tarnystėn ir šiaip su įvairiais reikalais reikėdavom skambinti. Senis sargas, kuris visuomet būdavo prie durų, "savuosius" įleisdavo raštinėn, o pašalinius paprašydavo pasėdėti priešakiniamė kambaryje, kur visuomet pasikalbėti išeidavo arba cenzūros viršininkas, arba kas nors iš valdininkų. "Raštine" vadinosi daugybė kambary, kuriuos iš pašto ekspedicijos pakliūdavo visa tai, kas tik iš užsienių eidavo po juostele (katalogai, spausdinti lapeliai, laikraščiai, žurnalai ir kitkas), peržiūrėjimui. Šiaip įvairūs neperiodiniai spausdiniai buvo peržiūrimai labai paviršutiniai ir tuojuos gražinami atgal pašto ekspedicijon išsiuntimui nurodytais adresais, o laikraščiai ir žurnalai būdavo sulaukomi ir aty-džiai cenzūrojami.

Užsienių laikraščių ir žurnalų cenzoriais buvo garbės verti žmonės, visi baigė augštesnius mokslus ir apart cenzūros tarnavę dar kitose įstaigose, nes cenzūroje buvo užimti tik rytais ir dežuruotojai vakarais; jie tarnaudavo svetimų reikalų ministerijose, universitete arba vidurinėse mokyklose mokytojais.

Šitie cenzoriai, abelnai, žinojo visas europines ir aziatines kalbas, tarpe jų buvo žymių kalbininkų, lengvai valdančių po 15 ir 20 kalbų, o vienas valdė net 26 kalbas.

Už raštines kambarių, ki-taip vadinamo "viešojo" lais.

centūros skyriaus, buvo vyriausio cenzoriaus, M. G. Mardarjevo, kabinetas, kuris saugojo įėjimą "nevisąsąją" arba "slaptąją" dalį, tai yra į "Juodąjį kabinetą". Oficialiai šita įstaiga vadindavosi "Slaptoji ekspedicija".

Įėjimas į "Juodąjį kabinetą" buvo užmaskuotas, užstatytas didele geltona sėpa, kazionos išvaizdos, per kurią ištikimieji cenzoriai iš cenzoriaus viršininko kabineto įžengdavo į tą "šventi-nyčią". Tuo būdu, jei pasi-liniui žmogui ir pavyktų pėreiti per visus "viešosios" cenzūros kambarius ir į-gauti į cenzūros viršininko kabineta, jis visvien negalė-tų įeiti į "Juodąjį kabinetą", nes sunku jau daleisti, kad jis lystų šėpon, kurios durų-tės visuomet automatiniai užsidarydavo; kito gi įėjimo iš šitos pusės į slaptąjį kam-barį nebuvo. Iš "Juodojo kabineto" buvo ir kitas iš-ėjimas, per priemenę, pro vir-tuvę, kur nuolatos būdavo keletas sargų, kur virduvo "samovaras" ir kur gami-davo pusryčius; iš čia gal-ma buvo išeiti į Pašto skers-gatvį.

Slaptojoj ekspedicijoj dar-bas ējo sekamai. Pirmiau-sia iš pašto speciale kilioja-ma mašina buvo paduodama "Juodajam kabinetam" visa korespondencija kaip užsi-nio, taip ir vidutinė, kaip gaunama, taip ir išsiunčia-ma, ir čia pat, "Juodajame kabinate", visą koresponden-ciją peržiūrėdavo "slaptieji" valdininkai, kurie jau pagal rankraščius ant konvertų spresdavom, ar laiską reik-da peržiūrėti, tai yra, atidary-ti, perskaityti ir paskui vėl uždaryti, ar nereikia. Vė-liaus, apie penkiolek metų tam atgal, kada korespon-dencija žymiai padidėjo, ka-da atsirado daugybė karė-viųjų ir šiaip muzikų laiska, kuriuose nieko įdomaus ne-rasdavo nei policija nei augštesnės sferos, buvo įs-kyta pašto ekspedicijoj visus laiskus suskirstyti, išskirti tik tuos, kurie turi eiti slap-tojton ekspedicijon. Šita darba atlikinėdavo patys pašto valdininkai. Bet ir čia visas darbas buvo varo-mas po priėžiūra buvusio slaptojo valdininko, kuris la-bai puikiai buvo išsilavinęs spręsti laiską pagal rank-raštį ir pagal abelną laiską išlaukinę išvaizdą. Tuo bū-du išskirstyti laiskai, skait-liu jie apie du-tris tūkstan-čius, buvo dedami atskiron dėžėn, siunčiami "Juodajam kabinetam", kur juos atdar-rydavo, perskaitydavo ir paskui vėl užklijuodavo.

(Bus daugiau.)

Didysis gyvenimo reika-las yra ne tiek žinojimas, kiek veikimas. Ko žinojimo reikalinga, tai įgyti tiek žinojimo, kiek jie gali sugro-nojimo, kiek jie gali sugro-nuoliuoti ir perorganizuoti ir pamata veikimui; darbas, jiems žinojimo perdavė ir pastarasis gali tapti žinojimo bėdingu. Mes žinome žmo-nių, kurie yra sunkūs ir at-bukę nuo nesuvirškinto ži-nojimo, taip lygiai, kaip ka-čiuri yra sunkūs nuo perdidė-lo prisipildymo mėsos ir gė-rų. T. H. Husby.

Pastabų Pastabėlės

Mūsų Tautininkai Jau Už Lenkiją: Gauname žinių, kad Baltiko valstybės—Lietuva, Latvija ir Estonija—uoliai mobilizuoja savo kariuomenę, kad pastot ke...

Taip, būtų nebloga susidėt su Rusija ir atgauti Vilnių, bet už tai prisiektų rizikuoti „pavirtima sovietais, kaip pavorito Ukraina“ išvedžioja „Vienybė“. Pavojus!

Ot kas kita „susitaikyti su lenkais ir jų sėbrais latviais.“ Žinoma, tik ta sąlyga, kad „lenkai išsikraustyti iš Lietuvos ir pripažinti Lietuvai su Rusija padarytą sieną.“ Ir jeigu tikrai su tuo sutiktų Lenkijos grobikai, tai su Varšava ir Paryžium prieš Maskvą! O juk jeigu prisireiktų sudaryti bendrą frontą su Baltiko kraštais prieš Rusiją ir Vokietijos revoliuciją, tai Lenkijos imperialistai su noru prižadėtų jims visa, ko tikta ji nori. Tuomet mūsų tautininkai atvirai stotų su lenkais imperialistais prieš Rusiją ir Vokietiją. Labai gerai, kad jie atvirai pasisakė. Mes visuomet sakėme: kol nėra rimto pavojaus Lietuvos nomams, kunigams ir buržuajams iš pusės revoliucijos, tol tautininkai gieda prieš Varšavą. Bet kaip greitai tasai pavojus pasidarys, taip greitai jie užtrauks: „Jeszcze Polska nie zginela poki my żyjemy!“

Salietis.

„Vienybė“ labai susirūpinusi komunistų ne tik politiniu veikimu, bet ir privatinu gyvenimu. Jeigu tikta komunistas už kampo nusicaudėjo, „Vienybė“ jau ir įpola į isteriją, jau ir gėso sieksinius straipsnius. Ar nebūtų gerai, kad ta bedantė senutė parašytų bent kiek ir apie savo abazo grieštinukus. Vieni žvirbliai Brooklyne čirškia, kad tulo New Yorko tautinio banko žymus darbuotojas papuošė j didelę bėdą, nes trūksta prie jo atskaitų keleto tūkstančių dolerių. Esas po areštu, žinioje savo bondsmano.

Tautininkai labai slepia šita incidentą, bet nereiktų taip daryt, nes tame banke laikantys pinigų žmonės nori žinoti, kur dedami jų pinigai ir kas, kaip naudojami. „V.“ ponai turi labai artimus ryšius su to banko bosais, tai galėtų visuomenę painformuoti apie tą incidentą geriau, negu kas kitas. Bet čia, tur būt, varnas nenorėsi išskirti akį, kad abu neiktų akil.

Kadaise Bagocius šaukė: „Viskas del manęs praėjo, tik vienas Kristus man teliko“. Dabar atsirado kitas desperatas—suvartėnikas, tai Chicago's daktaras Karalius. Jisai ingi Jeremijaus balsu šaukia: „Pasaulis šitrikto, nieko jame neliko, tik tai neurastenija ir lyties mokslas“. Well, pone Fortunatai, tu ne vienas esi ant svioto!

S.L.A. nariai turėtų apsižiūrėti, kad tautininkų šeiminių kavinams nenuvestų ir šita organizacija, kur nuvedė T.M.D. Reikia nesnausti.

M—s.

Vakarų Europos dirbančiai liaudžiai vis dar užsikorę ant sprando kapitalistai, o iš užpakalio į trukstančius skvermus kimba monarchistai. Bet atrodo, kad greitai laiku Europos darbo žmonių nusikratys tų sivebėlių ir prispaudėjų.

MINTIS IR ŽODIS

Svarbiausios žmogaus ypatybės, kurios jį skiria nuo kitų gyvūnų, yra mintijimas ir kalba. Tas ypatybes mes atsienešame užgimdami ir jos su mumis būna iki mirties. Kadangi jos yra išties mūsų gyvenimo palydovėmis, todėl žiūrime į jas, kaip į labai paprastą, menkos vertės ir neįdomų dalyką.

Mūsų proto veikmė vadinasi mąstymu arba mintijimu. Atskiros mintys, besikeičiančios tarp savęs, viena kitą išaukštinamo, sudaro sąvoką to, kad mes mąstome, svarstome dalykus, darome iš jų išvadas, ir žinome, kaip ir kodėl darome tokius, o ne kitokių žingsnius. Kurie tikty prje kitokių aplinkybių. Koks mūsų mintijimas nebūtų, jis negali būti nepastebimu: jis išsiveržia iš mūsų persiduoda žmonėms su pagalba žodžio—kalbos. Tas įvyksta todėl, kad žmogus įvairiais tikslais perduoda savo mintis: jam prisieina dalintis su kiais žmonėmis įvairiais patyrimais, įspūdžiais.

Žmogų kartais taip užvaldo troškimas išsireikšti, išlieti savo mintis, išgirsti savo balsą, kad jis (žmogus) visai užmiršta, jog apie jį kas nors randasi; jis net pradeda kalbėti su esančiais apie jį daiktai, klausinėti ir atsakinėti pats sau įvairius klausimus.

Su pagalba žodžio mūsų mintys išsiveržia—pasireiskia tinkamam pavidale. Žodis—kalba čia yra — mintijimo įmonė; be žodžio mes galime apsieiti ir neretai apsieiname, kuomet mums reikia išreikšti labai paprastą mintį: „duok“, „imk“, „šalin!“ ir t. p. Kiekvienas žino, kad tokios rūšies mintis galima išreikšti tam tikrais judėjimais, gestais; bet kaip tikta reikia kas nors daugiau, tvirtiau išreikšti, — be žodžio neapsieiname. Ot čia ir yra kablumas!

Kas yra pati mintis, iki šiol dar nesužinota, nors daugelis mintytojų tuo klausimu laužė ir tebelaužo sau galvas. Tačiau žinome, kad mintys gali būti

giles ir negilios, gali būti gerai suderintos ir padraikos, gali, pagalios, turėti visokių trūkumų, kas, be abejo, gali padaryti patį išsireikšimą neaiškiu. Žodis stengiasi mūsų mintį išreikšti pilnai, tikrai ir aiškiai, dovėmis, todėl žiūrime į jas, kaip į labai paprastą, menkos vertės ir neįdomų dalyką.

Ką gi galima sakyti apie žmoges, kuriems būtinai reikia mokėti teisingai ir aiškiai išreikšti savo mintis: mokslininkams, rašėjams, poetams... Kaip jie liuosiu su sunkenybių išreikšiant savo mintis?

Sakoma, kad didis rusų rašytojas Puškinas nepaprastai lengvai galėdavęs rašyti, ir kad rimtai kaip plaukte plaukė iš po jo plunksnos. Atrodytu, kad jis tai turėjo kokią paslaptį, ypatybę reiškimui savo minčių; vienok tokia nuomonė negana teisinga. Kas yra atydziau tēmijes Puškinas raštus ir prisimena jo ten nusiskundimus, kaip sunkiai kartais jam duodavosi sudaryti eilutė, tai tam nesunku suprasti, kad žmonės, kurie nuolatos gilinaisi į kalbą, ar tie neturi tiek žodžių, kad be jokio sunkumo galėtų reikšti visokias mintis.

Puškinas rašė lengvai ir greitai, bet žinoma ir tas, kad jam ant kairorius eilutės prisiekalingų stapčiojimų, jieskinėjimų žodžių, gremėzdiskumo, nemalonių pastangų, kad duoti save pilniau suprasti klausytojams ir teisingiau išreikšti tai, ką mano.

Tas galima pastebėti net pas gana kulturingus žmones, kurių mintys ir jausmai gerai išlavinta. O kaip su nelavinto proto žmonėmis? Kaip jie išreiskia savo mintis, nes juk ir jie, kaip protaujančios esybės, turi savo mintijimus ir kalbą. Mintis puslaukinio žmogaus negili, paprasta, be įvairumo, neturi gal būt, nė tiek prasmingumo,

kad būtų galima sudaryti iš jos žodžius. Tačiau, tokių žmonių padėtis tame dalyke daug kartų blogesnė, negu mūsų. Dalykas tame, kad nors jų mintys labai žemos ir paviršutinės, bet užtai ir kalba be galo bėdina. Užteks pasakius, kad puslaukinis žmogus paprasčiau, ypatybę reiškimui savo minčių negali išreikšti vien tik žodžiu; jam prisieina pavaruoti tam tikri ženklai, judėjimai, šukavimai, taip, kad jei viso to nebūtų, tai tokie žmonės vienas kito nesuprastų. Laukiniai žmonės nakties metu vienas kito kalbos veik visai nesupranta.

Ką gi galima sakyti apie žmoges, kuriems būtinai reikia mokėti teisingai ir aiškiai išreikšti savo mintis: mokslininkams, rašėjams, poetams... Kaip jie liuosiu su sunkenybių išreikšiant savo mintis?

Sakoma, kad didis rusų rašytojas Puškinas nepaprastai lengvai galėdavęs rašyti, ir kad rimtai kaip plaukte plaukė iš po jo plunksnos. Atrodytu, kad jis tai turėjo kokią paslaptį, ypatybę reiškimui savo minčių; vienok tokia nuomonė negana teisinga. Kas yra atydziau tēmijes Puškinas raštus ir prisimena jo ten nusiskundimus, kaip sunkiai kartais jam duodavosi sudaryti eilutė, tai tam nesunku suprasti, kad žmonės, kurie nuolatos gilinaisi į kalbą, ar tie neturi tiek žodžių, kad be jokio sunkumo galėtų reikšti visokias mintis.

Puškinas rašė lengvai ir greitai, bet žinoma ir tas, kad jam ant kairorius eilutės prisiekalingų stapčiojimų, jieskinėjimų žodžių, gremėzdiskumo, nemalonių pastangų, kad duoti save pilniau suprasti klausytojams ir teisingiau išreikšti tai, ką mano.

Tas galima pastebėti net pas gana kulturingus žmones, kurių mintys ir jausmai gerai išlavinta. O kaip su nelavinto proto žmonėmis? Kaip jie išreiskia savo mintis, nes juk ir jie, kaip protaujančios esybės, turi savo mintijimus ir kalbą. Mintis puslaukinio žmogaus negili, paprasta, be įvairumo, neturi gal būt, nė tiek prasmingumo,

Laimingas, kurs tylėdam's buvo poetu!"

Nadson'as išreiskia „kančias“ tvėrybos sekancijai:

...„Kas supras, kad ne tušti garsai

Skamb' netobuloj mano dainoj.— Kad, kas eilutė—kūdikis gilių skausmų,

Gimdytas kankynėje minčių. Kad kiekviena sekunda „švento įkvėpimo“

Kupina ašarom's, slėptom's nuo žmonių,

Tylaus liūdėsio, neramios sąžinės,

Ir kankinančių minčių naktų tylumo?..."

Rašytojai, piešėjai ir mintytojai — visi nusiskundžia, kad žodis bespėkis. Girdisi abelnas nusiskundimas: „mintis neina į žodį, už žodžio pasilieka kai kas, neretai pats svarbiausias, kas žmogui reiktų pasakyti, bet negalima.“

Lermontovas apie tą patį dalyką rašė:

...„Šaltaja raide sunku išreikšti audringas mintis. Nėr žodžių pas žmones ganėtinai stiprių, kad išreikšti troškimą palaimos. Ugnį troškimų paukštintų aš jaučiu; bet žodžių nerandu, ir toj minutėj sutikčiau gyvybę atiduot, kad tik kaip nors bent šešėlį jų perduot kitų krutinėn.“

Lermontovas skundžiasi ant stokos žodžių, vadindamas tai „šaltaja raide“; jis sako, jog žmonėse nėra tokių būdų, kad perduot viską, ką manai — „audringas mintis.“

Tiutėvas:

...„Kaip širdžiai parodyt save? Kitam kaip suprasti tave? Ar jis supras kuom gyveni? Pasakyta mintis yra melu.“

Pirmoj vietoj čia metasi į akis frazė: „pasakyta mintis yra melu.“ Melas čia supranta-mas ne kaippo neteisybė, apgauliojimas, bet kaipo nepilnai išreikšta mintis. Matomai, Tiutėvas tas nuomonės, kad žodis, išreikšiant mintį, nepilnai ir netikrai ją perduoda, t. y., įseina „melas.“

Kitoj vietoj Nadson'as vėl rašo:

...„Tai ne daina — tik jos šešėlis;

Dainos aš sutvert negaliu. Ne man tas sprunkančias mintis vaivorykštės varšom's nudažyt. Motina miršta—kūdikiai apieisti,

Lopyti lopai dengia jos kūną... Kad bent kaip nors galėčiau paskleisti to,

Kuo kupina daug trokštanti širdis.“

Poetas čia pareiškia, pirmiausia, kad jo „daina“ — „tik jos šešėlis“, t. y., tik tolimas pana-

(Tęsa ant 4-to pusl.)

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug praimamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku. M. A. KISHON, Aptiekorius Savininkas 8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., —DETROIT.

Anksčiau ar Vėliau Jūs Jieškosite Šių Knygų

NUSIPIRKITE JAS DABAR, KADA DAR IR DOVANŲ GAUNATE, D-ro Robinsono knygos parodys jums visas moterų ir vyrų lyties gyvenimo slapytbes KNYGŲ VARDAI:

PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIES DALYKUS ir PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS

KNYGOS SU PAVEIKLAIS IR APDAR. Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00. Pinigus siųskite šiuo adresu: J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O., New York, N. Y.

Dovanos. Kurie šį mėnesį pirks tas knygas, gaus dovanų knygomis. Perkant vieną knygą, pridėsimė įvairių knygelėlių (vieną arba keles), vertės nuo 20 iki 35c.; o perkant abi knygas, pridėsimė knygelėlių, vertės nuo 40 iki 65c. (Knygėles pridėdame mūsų parinkimu.)

KALEDŲ ŠVENTĖ JAU NETOLI

Jeigu jūs manote pasiųsti pinigų savo gentims į Lietuvą, tai kodėl nepasiųsti dabar?

Mūsų atsakanti susinėsimai su Lietuva išmokėjimą pinigų Litais arba aktualiais Amerikos Doleriais padaro gana greitai.

Pas mus pinigų kursas yra žemiausias, patarnavimas yra geras. Kalbame visokiomis kalbomis.

FIRST NATIONAL BANK SCRANTON, PENNA.

Didžiausias Bankas šiaur-rytinėj Pensylvanijoje. Po Valdžios Priežiūra.

Užrubežinis Skyrius atidaras kiekvieną dieną nuo 9 val. ryte lig 5 val. po pietų.

Subatomis atidara visą dieną: nuo 9 val. ryte lig 8:30 vakare.

Kaip Žmogus Sutvėrė Dievą

TAI YRA PUKI NAUJA KNYGA. KIEKVIENAS PRIVALO PERSKAITYTI JĄ. Knyga parašyta gero religijos žinovo ŽARĖNŲ VINCO

Si knyga buvo bandoma išleisti Lietuvoje, bet Lietuvos buožių ir kunigų valdžia konfiskavo ją.

TURI 150 PUSLAPIŲ. Kaina drūtais audimo viršeliais 75c. UZSAKYMUS SIŪSKITE:

„Laisvė“ 46 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.

KELETAS PASTABŲ APIE KRAUJĄ

Rašo Dr. J. J. Kaškiaučius.

(Tęsa.)

4. Kvėpavimas — Kraujo valymas.

Kvėpavimas yra kraujo valymo svarbiausias būdas, pačios motinos gamtos mums duotas. Kvėpavimas žmogui kraują geriau atgaivina ir nuvalys, ne kaip bet kokie vaistai, tonikai, nors ir šie šiek tiek prigelbsti kraujui atsigausti, reikalui esant. Vis dėlto vaistai, be gero, gryo oro neadaug tepadės, — tatau reikia žėdnam atminti.

Kvėpavimas einasi pats savaime, be žmogaus valios. Kvėpavimo mechanizmas gal bus kebloka suprasti, tai aš nei nesibodėsiu nuobodžiaus išvadėjimais, kurie lengviau įkasti tik medicams. Vis tik tai priminsiu, kad tiek, kad kvėpavimo vyčiausias šeiminkas (centras) yra žmogaus smegenų apacioje. Kai į kraują susidaro per daug nuodingųjų dujų (angliadario), tai tos dujos (gazai) erzina, dilgina, jaudina tą kvėpavimo centrą, o pastarasis per tam tikrus nervus, iš per telefonus, duoda įsakymą kvėpavimo raumenims, kad jie hitmingai susitrauktų ir vėl atsileistų. Kai tie raumenys susitraukia, plaučiai išsiplėčia ir juosna įeina oro, kuris kraują apvalo. Tada tie raumenys atsileidžia ir plaučiai susiploja, iškvėpdami šiterštą ora.

Visa tai atliekama savaime, ar žmogus norėtų ar nenorėtų. Kuo prastesnis žmogaus kraujas arba kuo menkesni jo plaučiai, — tuo dažniau jis kvėpuoja, tik tam, kad geriau kraują atgaivintų. Tada žėdnas galėto patėmyti. Kai žmogus sunkiai ką keli ar šiaip sunkų fizinį darbą darai, tai tuosyk į kraują daugiau susidaro nudėvėtų medžiagų ir blogų dujų, o jos daugiau erzina, akstina kvėpavimo centrą ir iš to pačina dažnesnis kvėpavimas. Tas pats atsitinka, kai žmogus gauna smarkiai susijudinti ne tik fiziniai, bet ir dvasiniai.

Kaip žmogus supyksta, įširšta, į jo kraują irgi susidaro daugybė pykčio nuodų, todėl įpykęs žmogus norom-nenorom greitai kvėpuoja. Gamta jau taip priitakė, kad tuo būdu kuovėčiausia bekvėpuojant perdegintus tuos kraujan patekusius nuodus, kad jie taip daug nekenktų nervams, sirdžiai ir visam kūnui.

Arba žmogus kuo nusigęsta, staigiai susirūpina ar kitaip smarkiai gauna jausmus neigiamai užgauti, — pasekmės vis tos pačios, nes tokie sjudimai kraują gadina. Iš to turi būt pamoka kiekvienam žmogui, kad jisai savo valią išlavintų, kad išmokyti susivaldyti, suikontroliuoti, — tatau jam išeis ant sveikatos ir mažiau teks pinigų išiekvoti vaisiams bei gydytojams.

Tokiais atvejais labai naudinga gamtai prigelbėti tuos kraujo nuodus naikinti — giliai kvėpuojant keliolika kartų. Tatau nėra sunku, tik reikia atsimiti.

Gilus kvėpavimas nuvalo

kraują, nuramina nervus, prablaivo protą, pataiso ūpą, net kraujo spaudimą gyslose sulygina, sutvirtina net pačius plaučius ir daugybę dar ko gera daro. Tiesa, nors ir giliai kvėpuojant, plaučių negalima visai išvėdinti, nes ir giliai iškvėpuojant, vis juose pasilieka kiek nuosėdų negro oro, bet visgi tai mažiau, negu paprastai kvėpuojant esti. O giliai įkvėpuojant, kiek tik krūtinin tilpsta, daugiau deguoniės kraują pasiekia ir todėl kraujas veikiau prasivalo. Nuo gilaus kvėpavimo sveikiau pasidaro ir kitiems kraujui valyti organams, nes nuo to jiems kiek palengvėja darbas, vadinasi, jie ilgiau tesės savo pareigas eiti ir taip, nelyginant kokioj mašinerioj — viskas prieguli nuo vieno ir vienas — nuo visko.

Ateinančių sykiu smulkiau paliesime gryo oro klausimą.

(Bus daugiau.)

MINTIS IR ŽODIS

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)

sumas, o ne tokia, kokią jis jaučia. Žodžiais galima tik „kaip nors“, parodyti „daug trpkstanti širdis.“

Kaip matome, instinktyviai dailininko-rašėjo siela siekia daug toliau, negu jis gali žodžiu tai parodyti. Užtai rašėjas-dailininkas praleidžia nemažai „nemiego naktų“, kad žodžiu kalbos priemonėmis įgauti galios gyvendinimui jo sielos troškimų bei idealų. Šio proceso galia mes galime vadinti dailę.

Kartą vienas humoristas pasakė: „Laimingiausias yra daktarai: jie savo klaidas žėmėna užkasa.“ To negali padaryti rašytojai: jų klaidos su pačia kūryba išstatoma minioms prieš akis, kurios vienai ar kitai įkainuoja. Laimingais yra išrašėjų tie, kurie kuosuprantamiausiai moka perduoti minioms savo sielos troškimus ir įtikrinti jas savo idealų šventumu. Tik tokie turi teisę vadintis rašėjais. Jeigu savo raštą tik pats gėrėsis — ne rašėjas esi, o keverzotojas.

Nežiūrint kaip nebūtų mūsų siela jautri ir kupina įkvėpimais, bet, jeigu nesilavinisime, literatinio darbo dirbti nevaliosime. Tik lavinantis, — jei siela nėra šalta, — padėdama pamatas ir pastatoma šventnamis, į kurį įžengia rašėjo siela ir ten jos skrajojimams nėra rubežių.

Kai kas pasakys: „Jeigu pasaulinės reputacijos literatams yra bėdos su reiškimu minčių, tai ką bekalbėti apie mus, paprastus, pilkūs žmonėlius?“

Į tai štai kas reikia pasakyti: Augščiau suminėti plunksnos vyrai daugiausia mėgdavo skraidyti (mintimis) po dausas; mes gi dausas palikime žvirbliams, o kalbėkime-rašykime apie „žemus“ dalykus. Tačiau suderinimui savo minčių, sudarymui žodžių armonijos — laiko neprivalome pavydėti.

Darbo liaudis myli dailę; mes tai privalome suprasti.

P. M. B-ys.

Niekas nėra negalimu tam, kuris turi nesulaužomą valią.

H. J. Ibsen.

Valstybė yra individualo (pavienio žmogaus) praieikimas.

H. J. Ibsen.

Bostono ir Apielinkės Skyrius

„Laisvės“ Bostono Skyrių Veda Dr. V. Bovinas.

Lowell, Mass.

ALDDL. 44 kp. susirinkimas. Artinasi Bedarbė.

Spalio 28 d. ALDDL. 44 kp. laikytame susirinkime apkalbėjus kuopos reikalus prieita prie balsavimo Centro Komiteto 1924 metams. Pirmininkui perskaicius kandidatų surašą, draugai su džiaugsmu ir pasitikėjimu balsavo už šias ypatas: A. Bimbą, L. Pruseiką, I. Bėčį, B. Krasauską, J. Buivydą, L. Rutkauską ir V. Šėrėlį. Į alternatus balsavo už L. Dviraškį, I. Urboną, M. J. Alekšį ir J. Undzių.

Vėliaus prieita prie apkalbėjimo, ar verta prisidėti prie F. Farm. Darbo Partijos. Diskusuojant tą klausimą radosi nuomoniu, kad Centro Kom. išvažiavo iš kelio, paskelbdamas simpatiją F. F. D. Partijai varde šešių tukstančių narių kulturos organizacijos kaip nepolitines. Ypatingai buvo domė kreipiama į tą, kad ateityje nebutų pavojaus iš reakcijos puses. Tačiau nežiūrint to viso, po rimto apkalbėjimo didžiūma balsavo už prisidėjimą.

Salčiams artinantis didžiūma darbininkų neturi anglių. Ne tik kad nėra su kuo pasiūlyti pečiaus, bet šeimynų auklėtojai au netenka nei darbo. Daugeilis jau dirba tik po 3-4 dienas į savaitę. To uždario maža ant pragyvenimo. Čia didžiosios išdirbystės vos juda. Iš kitur nebartina čia važiuoti; darbą sunku gauti.

44 kp. Kovėspn.

Marlboro, Mass.

30 d. spalio įvyko ALDDL. kp. susirinkimas. Buvo pakeltas klausimas kaslink prisidėjimo prie F.F.D.P. Vienbalsiai nutarta prisidėti. Antras dalykas buvo svarstomas, tai angliško dienraščio „Daily Worker“ klausimas. Kadangi kp. turėjo kelis dol., tai likosi nutarta nupirkti vieną sėrą, o antro draugai sumetė. Tai bus nupirktu du sėrai. Taip ir reikia. Draugai, ir mes turime žengti pirmyn.

J. Paleckas.

Pavyko Prakalbos.

LEWISTON, ME. — 31 d. spalio ALDDL. ir LMPS. kuopos bendrai surengė prakalbas. Kalbėtoju buvo dr. V. Bovinas. Kalbėjo dviem atvejais. Pirmą kalbėjo apie Europos padėtį — priekarinę ir dabartinę. Antru atveju kalbėjo apie Amerikos ekonomiją išsivystymą ir apie krizį.

Prakalbos nusisekė gerai. Nors publikos nebuvo per daug, bet atsilankiusieji buvo užganėdinti prakalbam. Prie ALDDL. kuopos prisirašė du draugai. Dar keletas žadėjo prisirašyti sekandiam susirinkime. „Darbininkų Balsas“ išplatinta 24 egz. Aukų padėgimul lėšų surinkta \$8.74.

Darbai.

Audeklinės jau pradeda „slekuoti“. Kaip kur dirba tik po tris dienas. Bet kaip atrodo, tai neužilgo visos dirbs po mažiau arba visai sustos.

Čeverykų pramonė irgi visai „ant bom“. Kai kurie fabrikai dar kruta, o kiti jau užsidarė. Gal visoj Amerikoj taip nėra atsilikę darbininkai, kaip Maine valstijoj. Unijų veik nėra. Kad ir yra kokia, bet jokios rolės nelošia.

Nesenai atsibuvo visuotinas balsavimas 48 val. darbo savaitės del moterų ir vaikų. Bet labai liudnos pasekmės buvo. Priešai gavo 50,000 balsų daugiau.

Tai pasirodo, kaip darbininkai susipratę. F. Kaulakis.

Mokiniai Sukėlė „Revoluciją“

Shubert Theatre. BOSTON. — Pereitos pėtnyčios vakare buvo taip vadinama naujokų mokinių „Class Night“. Apie 800 pusiau girtų mokinių maršuodami atėjo į Shubert Teatra, kur buvo vaidinama „The Dancing Girl.“

Mokiniam nepatiko, kuomet merginos buvo apsirėdę vyrų rūbuose. Girdi, „mes užsimokėjome pinigų, kad matyt merginas, o ne vyrus.“

Tokiu budu vaikėžai pradėjo svaityti į aktorius buteliais ir ką tik jie turėjo.

Aktoriai turėjo pasitraukti nuo scenos, uždangą paleido žėmyn. Pagaliaus pašaukta policijos jėga, kad suvaldytų išėlusius vaikėzus.

Pasitranke, pašuminę mokiniai vėl eilėmis numaršavo į kvatiera.

„Sausieji“ Agentai Vagia „Munšainą“.

Bostono „American“ paskelbė, kad ir „sausieji“ agentai, t.y. tie, kurie palaiko „sausąjį“ įstatymą ir dirba del vykinimo jo gyvenime, — vagia „munšainą“.

Richard Berenson, vėrauzės izdininkas, prbuvo į Federalj District Court ir teisėjui pridavė sekama skunda:

1. Degtinė („munšainas“) sudėtas jo sandėlyj, prapuolė.

2. Blaivybės vykinimo žmėnės pagauta vagiant „munšainą“.

3. Jeigu agentai, padarę tyrinėjimą, kiek truksta munšaino, kurj sudėjo valdžia, bando kaltinti kitą federalės valdžios agentą ir gauti liudijimus.

Toliau Berenson nurodė, kaip kius sugavo valdžios agentus, kurie prisiekė dirbti del valdžios, bevagiant „munšainą“. Jeriai.

Vienas tų agentų jau buvo prisidėjęs į savo „siutkeisj“ 12 bonkų degtinės.

Tokia to „munšaino“ istorija: vieni dirba, kiti apsaugoja, treti neva „gina“ įstatymus, daro kratas, o galų gale visi jie lygus — „munšainieriai“.

Bostono Kunigas Kaltinamas Daugpatystėj.

Moteris nusinuodijo del jo meilės. Ji kaltina pati No. 2.

Kunigas F. B. Boyer iš Back Bay miesto dalies ir vėl kaltinamas meilėje. Jau viena moteris, karštai jį mylėjusi, nusinuodijo. Kita moteris persiskyrė su kun. Boyer, o dabartinė jo pati No. 2 vėl jiesko persiskyrimo, kaltindama kunigą daugpatystėj.

Kunigo istorija yra tokia: Birželio 2, 1907 metais kunigas veda pirmą pačią, panelę Cardner; 1912 metais kunigas tampa politiku, kandidatuoja į majorus New Bedforde; 1918 metais kunigas įsimyli į moterį, kuri del jo nusiuodo; 1922 metais kunigo pirmoji pati parėikalauja persiskyrimo; teismas jam uždraudžia kitą moterį vesti iki sausio 1924 m.; šiais metais kunigas važiuoja į Portlandą apšvest. Paskui sugrįžo Bostonan. Čia vėl kunigas jiesko daugiau pačių.

Tokiu budu jo pati No. 2 patraukė kunigą teisman, reikalaujama persiskyrimo.

Ir Brocktone Eilė Atejo.

Miesto viršininkai surišo su „munšaino“ šmugelia.

Mes jau rašėme, kad Bostono „Advertiseris“ pradėjo kelt „munšainierių“ šmugelį viešumon. Pirmiausia iškėlė Bostone, paskui Lawrence, o dabar jau atėjo Brocktone eilė.

Pasirodė iš tų visų žinių, jog visuose miestuose ir miesteliuose su „munšainu“ surišta ir miest viršininkai. Taip ir Brocktone jie gerai žinod apie tą biznį.

Pagaliaus pasirodė, kad veik be skirtumo, visi šmugeluoja su „munšainu“. Net ir tie, kurie dirba, kad „išnaikinus“ tą „linksmybę“, užsima, pasitaisai sugavo valdžios agentus, kurie prisiekė dirbti del valdžios, bevagiant „munšainą“. Jeriai.

ISIGYKITE TUOJ

LUMBIO PIEŠINIŲ ALBUMA

Yra tai puikiausia paveikslų knyga. Kas tiktai turi *Lumbio Piešinių Albumą* ir nori žinoti apie praeities lietuviškus bei tarptautiškus nuotikius, tai jam nereikia veltui eikvoti laiko skaitymui senų laikraščių. Atsiuvertęs *Lumbio Piešinių Albumą*, kaip ant delno pamatys, kokios permainos ir kokiais laikais įvyko lietuviškoje politikoje.

KNYGOJ YRA NETOLI 100 PUKIAUSIU PAVEIKSLŲ.

Kaina \$1.00 DABAR TIK 75 CENTAI.

IMANTIEMS DAUGIAU DUODAME NUOSIMTI.

LAISVĖ

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Knygos, Kurias Kiekviena Moteris Privalo Perskaityti

- Ką Kiekviena Motina Privalo Žinoti ..... 15c.
- Moteris ir Jos Ekonominis Padėjimas ..... 15c.
- Kudikių Priežiura ..... 25c.
- Ta pati audeklo apdarai ..... 50c.
- Seimyna Seniau, Dabar ir Ateityj ..... 10c.
- Seimyna Socialistinėj Darbininkų Valstybėj .. 10c.
- Rusijos Revoliucijos Istorija ..... 75c.

Šių knygų yra nupiginta kaina, pasistengkite užsisakyti.

Adresuokite taip:

„DARBININKŲ BALSAS“

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

BUTINAI ĮSIGYKITE VIENĄ IS PUKIAUSIŲ IR NAUDIN- GIAUSIŲ KNYGŲ —

ĮŽANGAI POLITINĖ EKONOMIJĄ

Tai yra rankvedis politinės ekonomijos, tai abecelė, kuri būtina reikia perskaityti, norint suprasti ekonomiką ir politiką.

TAI PAMATINĖ KNYGA.

Lietuvių kalbon ją įmavytinai gerai išvertė V. Tauras.

ISIGIJĘ TĄ KNYGĄ, GALETUMĖT PASIJŠT JĄ LIETUVON.

Kaina su apdarais \$1.50 Kaina be apdarų \$1.00

LAISVĖ

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Pirkite tik pas tuos biznieriūs, kurie garsinasi „Laisvės“

„VILNIS“ Lietuvių Darbininkų ir Savaitinis Laikraštis 8 puslapių. Išėina

UTARNINKAIS IR PĖTNYČIOMIS Chicago, Ill.

„Vilnis“ išėina du kart į savaitę, 8 puslapių didio paduoda teisingas žinias iš Amerikos: apie darbą, darbą, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėjus jį.

„Vilnis“ turi savo korespondentus Lietuvoj, kurie aprašo mūsų brolių, seserų ir tėvų vargus ir kovą su kunigų valdžia ir dvarponiais.

„Vilnis“, matydama reikala, įvedė pinigų siuntimo skyrių savo raštines, patarnauja persiuntime pinigų Lietuva arba į kitus kraštus. Pelnas, kuris pasidaro vedant tą skyrių, yra pavedamas „Vilniai“, kad įsigijus sau bendradarbius ir tuomi pagerinus paties laikraščio turinį.

„Vilnis“ kviečia visais reikalais kreiptis į ją, kaip tai: užsisakant knygas, siunčiant pinigus Lietuvos, užsirašant bile kokį darbininkiška laikraštį.

Rašyk šlandien į „Vilnis“ Administraciją ir reikalauk vieną numerį del pamatymo.

Prenumeratos kaina: Amerikoj metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Užrubežij ir Chicagoj metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

„VILNIS“

2513 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON

PER

„LAISVĖS“ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

Pinigų siuntimas į Lietuvą jau taip yra susitvarkęs, kad dabar, jeigu tik siuntėjas priduoda teisingą ir aiškų adresą, tai pinigai yra išmokami labai greitai ir be jokių sutrukdymų.

„Laisvės“ Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvos Litaus ir Doleriais žėmiausiu dienos kursu.

Reikalui esant visuomet kreipkitės šiuo adresu:

LAISVĖ

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 3878

CHICAGOS ŽINIOS

"Nusilaužėme Galvas"
Taip Rėkia I.L.G.W. Unijos
Chicagos Bendros Tarybos Ap-
mokami Viršininkai.

Mėtydami iš unijos redikalus,
šios unijos viršininkai užstrau-
kė didelę narių panieką. Niekur
mariai su jais nesiskaito. Biznio
agentas veža lauk iš šapų mitin-
gų. Masiniuose mitinguose na-
riai veža viršininkus nuo pa-
grindų.

Matydami pavojų, kad kitais
metais Chicagos organizacijoj
jau nebus išrinkti, reakciviai
viršininkai ėmėsi kitokių meto-
dų persekiojimui narių. Kurie
tik radikaliai ima balsą unijos
mitinguose ir pakritikuoja vir-
šininkus už netikusį prižiūrėji-
mą unijos reikalų, už perdaug
didelės išlaidas, tai tuos narius
viršininkai suspenduoja — ati-
ma jiems teises balsavimo ir
užėmimo unijoj viršininkų vie-
ty ant kelių metų.

3 d. lapkr. į vietos bendrą ta-
rybą atsikreipė 6 nariai, reika-
laudami, kad bendra taryba nu-
imtų bausmę, kurią jiems uždė-
jo skundų komisija. Unijos vice
prezidentas Perlestein apskundė
tuos narius už nepriekingą atsi-
sėdimą linkiu juo, reikalaujan-
tams, kad jiems būtų atimtos
balsavimo ir užėmimo unijoj
vietų teisės ant penkių metų.

Skundų komisitas, kuris susi-
dada iš aklų Perlesteino sekėjų,
zauzėdė tuos narius skandaliai:
vieną suspendavo ant 6 mėne-
sių, vieną ant vienu metų, tris
ant dviejų metų ir vieną ant
trijų metų.

Nuhaustiems nariams apelia-
vus į bendrą tarybą, kad nuim-
tų bausmę, taryboj prasidėjo
diskusijos, kuriose pasiūkyto
bendrą dalyką. Susijpovė reakci-
onieriai tarp savęs ir besipau-
danti pasiskė ta, ka iki šiol
nebuvo išspręsti. Vienas biznio agen-
tas prisipažino, kad jį, sykiu su
prezidentu, nariai išvijoj iš de-
klamacijos dirbtuvių, kuriose dirba
apie 500 darbininkų. Nariai be
ceremoniuj pasakė: "Jūs mėto-
te narius iš unijos už tai, kad
jie drįsta tiesę sąukti apie jūsų
piktus darbus. Jūs norite savo
parviną politiką atnešti į mūsų
dirbtuvę. Jūs ardate unijai,
amaugdami jos veikliausius na-
rius. Laik, mes jūs nenorim!"

Kitas biznio agentas pasakė:
"Kaš maniau, kad išmetus komu-
nistus iš unijos dalykai peger-
s, bet pablogėjo. Komunistai
eidavo piketuoti, o tie, kuriais
mes pilnai pasitikime, kaip ge-
rais unijistais, neina piketuot.
Aną vakarą biznio manadžeris
žadėjo man duoti 10 pikietų.

Atėjau ant rytojaus jų pasiimti
ir verdaui nei vienai! Unijon ne-
tik nauji nariai neįstoja, bet se-
nari nariai bėga lauk iš jos!" Iki
šiol jie vis girdavosi, kad daly-
kai eina gerai, dirbtuvėse ramu,
nauji nariai stoja į unijas. Mes
sąnojome, kad unija krinta ir
mitinguose tai sakėme nariam,
bet viršininkai, kuriem ne unij-
ja rūpi, bet augstos algos, už-
gindavo. Dabar jau priėjo
pats to, kad ir jie patys pasisa-
kė, jog arda uniją savo kriuš-
tamo taktika.

Vienok, nepaisant to fakto,
kad mėtymai iš unijos narių ir
suspendavimai veda uniją prie pa-
kritimo, visi reakcionieriai bal-
savu už atmetimą narių apelia-
vus. Perlesteinas yra padavęs
skundą dar ant keturių narių,
reikalaujamas suspenduoti juos
penkiems metams.

Viršininkų Reakcija ant Naudos
Fabrikantam.
Fabrikantai, pamatę, kad I.
L.G.W. Unijos viršininkai unij-
ją nesirūpina, pasirandavoja
viegas ir steigia neunijines dirb-
tuvė. Neunijines dirbtuvėse
darbo. Unijistai darbinin-
kai tai greit patėmėjo. Sužino
dirbtuvės ir reikalauja viršini-

ky uždrausti bosams imti į tas
dirbtuves neunijistus darbinin-
kus. Viršininkai nekreipia į tai
domės. Pasikalba su bosais gra-
žiai ir užgindina, jog neturi to-
kie ir tokie bosai neunijinių
dirbtuvių.
Senis.

PHILADELPHIA, PA.

ADPLS. 12-tos kp. susirinkimas,
praktalbos su koncertu ir kit-kas.
28 spalio įvyko ADPLS. kp.su
sirinkimas. Atsilankė pusėtinas
burelis draugų. Taipogi prisira-
šė ir naujų draugų: J. Deveikis,
Kalėda, Sapranauškas, Kušle-
kė, Petkevičius. Iš jų nekurię
yra unijų nariai, o kiti šiaip
veiklūs draugai.

"Laisvės" ir "V." komisija
rinkimui naujų skaitytojų pran-
ešė, kad veikia ir pasekmės
neblogos. Gauta apie 35 nauji
skaitytojai "L." keletas "V."
Darbas tęsiasi.

"The Worker" platinimo a-
gentas pranešė, kad gavo 30
naujų skaitytojų "Workeriui",
Soviet Russia Pictorial suradęs
apie 20 naujų skaitytojų, pridav-
ė kartu rezignaciją. Rezignaci-
ją priimtą.

"Daily Worker'io" šėrų iki
šiol parduota 12. Philadelphiai-
čiai turi sukrusti, kad pasivijus
kitas didesnes kolonijas.

Daug laiko praleista disku-
suojant klausimą, kuris tick
vertas, kiek išvalytas kiaušis.
Nekuriam nariam gaila or-
ganizacijų ardytojo. Užmirškite.

3 d. lapkričio Tautiškoj sve-
tainėj įvyko koncertas su prak-
tikalomis. Kalbėjo drg. K. Pet-
rikenis; pasakė puikią prakal-
bą. Tai pilna energijos mote-
rys, kuri daugelį kartų patar-
navo Phila. progresyves or-
ganizacijoms. Šį kartą Philadel-
phiečiai apdovanojo ją gyvų
gėlių bukietu.

Po prakalbų tęsėsi koncertas.
Lyros choras ir Lyros vyrų
kvartetas po vadovystę drg. V.
Rudavičio puikiai sudainavo ke-
letą dainelių. Pagirtina, kad
draugai lavinasi dailės srityje.
Drg. Pociaus korneto solo labai
puikiai publikai patiko. Vaidžiū-
lienė ir Mačutė gerai sudainavo
duetą ir keletą kitų dainų. Žo-
džiui sakant, koncertas buvo ga-
na geras.

Pasikalbėjus su nekuriams
Lyros choro nariams, kaip pas-
juos dabar dalykai stovi, paaiš-
kėjo, kad viskas gerai. Bet
choristai labai pageidauja, kad
prie choro prisidėtų draugės
Vaidžiūlienė ir Mačutė-Jacke-
vičienė, nes tai yra labai tinkamos
ir pageidaujamos draugės cho-
re. Manau, kad jos prisidės ir
darbuosis kartu dailės srityje.

Apart veikimo, pas mus yra
ir apsilaidimo. Ir ka gi jūs ma-
note? Agitacijos mėnesij vi-
suose miestuose ALDDL. kuopos
tik ir gaudo naujus narius, o
pas mumis visai kitaip. 10-tos
kp., sek., užmiršo pagarsinti
reguliarių kp. susirinkimą. Jeigu
patys negalėjo būti susirinkime,
tai galėjo perduoti knygas kit-
tarn nariui, bet buvo galima pa-
garsinti susirinkimą.

Kiek man yra žinoma, jau
iš Centro knygos atėjo ir visi
nariai turėtų pasistengti skan-
džiam susirinkime dalyvauti ir
pasiimti "Svyturį". Taipogi
yra jau referendumo blankos
balsavimui Centro pild. komite-
to ir prisidėjimo prie F. F. D.
P. Todėl skantims susirinkimas
bus svarbus. Visi nariai pasi-
stengkite dalyvauti.

Amalgamety rūbsiuvių unija
rengias prie didelio vėjaus už
organizavimą neorganizyotų
darbininkų. 21 d. lapkričio,
Phila. mieste bus unijos gene-
ralė pildomoji taryba iš New
Yorko, kad padėjus pasekming-
giau Phila. rubsiuviams išdirbtį
planą dėl pasekmingesnio veiki-
mo. Amalgamety unijos nariai,
mes turime parodyti savo suga-
bumą ir norą stiprinti savo or-
ganizaciją. Mum ir Centras pa-

dės. Tai bus kova už geresnes
darbo sąlygas, už didesnes al-
gas, už trumpesnes valandas, už
visą tą, ko mes, darbininkai,
trokštame. Todėl, draugai, šioje
kovoje mes būtina turėsime pa-
rodyti savo solidarumą.
A.C.W. of A. 138 Sk.
Koresp. J. Rukauskas.

ALDDL. 52 Kuopos Draugų
Atydai

DETROIT, MICH. — Draugai!
Nepamirškite ateiti į kuopos
susirinkimą, kuris įvyks ne-
dėlioį, 11 d. lapkričio, 3 val. po
pietų, House of the Masses. Yra
prisūsta nauja knyga "Svytu-
rys". Prie to, kiekvienas turi-
te dalyvauti šiame kuopos susi-
rinkime, nes yra atsūsta bal-
savimo blankos. Bus balsuojama
Centro Valdyba.
52 Kp. Fin. Rašt.

DRAUGĖS JESKEVIČIUTES
PRAKALBOS

WATERBURY, CONN. — 11
d. lapkričio (Nov.), 7:30 val.
vakare, 103 Green St., įvyks
praktalbos. Kalbės d. E. Jeske-
vičiūtė. Atsilankykite skaitlin-
giausiai į šias praktalbas; ypa-
tingai moterys ir merginos tur-
tų skaitlingai lankytis į prakal-
bas.

Turbūt niekur kitur nėra mo-
tery darbininkės taip apsilaidu-
sias, kaip Waterbury. Čia yra
daug moterų ir merginų, kurios
savo skaito progresyvėm, bet
į praktalbas labai mažai lankosi.
Komitetas.

LIETUVOS DRAUGŲ
ATSTOVYBES PRANESIMAI

Prisigintų Aukų Apykaita nuo 1 d.
Birželio iki 1 d. Rugsėjo, 1923 m.
Iplanokos:
Per M. Šturmatį, Nanty Glo, Pa. 1.00
Surinkta Pietinės Ill. valstijos
maršrutu per J. Gasiną, Chi-
cago, Ill. 42.96

ALDDL. 8 Apskr., per N. Mic-
kevičienę, Kenosha, Wis. 16.00
D.L.K. Vytauto Dr. ja, per V. Ka-
vianauską, Hancock, Wash. 10.00
Surinkta ant blankos per A. Gar-
banaušką, Racine, Wis. 2.00
Surinkta dr. gės Mandalienės var-
dove per M. R. Lekešienę,
Chicago, Ill. 13.00

ALDDL. 65 kp., ADPLS. 48 kp.
per J. Kisielį, Racine, Wis. 5.00
ALDDL. 146 kp., Herrin, Ill. 30.00
per J. Pakutinskį
Surinkta praktalbos per J. Strie-
piką, Cleveland, O. 37.50
L.M.P.S. 7 kp. Schenectady, N.Y. 20.00
per A. Kumietį

ALDDL. 52 kp., Detroit, Mich. 3.50
per P. Jacionį
Surinkta praktalbos, So. 35-
ton, Mass., per A. Barcijų 25.25
ALDDL. 198 kp., SLA. 106 kp.,
ADPLS. 67 kp. ir Lietuvos Sū-
nų ir Dukterų Dr. ja, per J. K.
Chapliką, Oakland, Cal. 23.25
ALDDL. 9 kp., ADPLS. 20 kp.
ir L.M.P.S. 14 kp., Norwood,
Mass., per P. Krūną 17.00

ALDDL. 8 Apskr., per H. Jag-
miną, Milwaukee, Wis. 18.20
Surinkta ant blankos per J. Že-
maitį, Waterbury, Conn. 4.00
ALDDL. 2 kp., L.M.P.S. 13 kp. ir
ADPLS. 31 kp., So. Boston,
Mass., per A. Barcijų 12.60
L.M.P.S. 18 kp., Hartford, Conn.,
per O. Giraltonę 10.00

Nuo J. Sabalauškiemės, Grand
Rapids, Mich., per F. Baščilų 10.00
Surinkta tarp vietos lietuvių West-
ville, Ill., per K. P. Jokubaitį 37.32
Surinkta ant blankos Cliffside,
N. J., per A. Čičiną 20.20
ALDDL. 4 kp., Portland, Oreg.,
per J. Žolę 7.00
L.M.P.S. 14 kp., Easton, Pa., per
J. S. Kloviene 8.40
ALDDL. 1 Apskr. Chicago, Ill.,
per J. Slendiauską 10.00
ALDDL. 65 kp., L.M.P.S. 70 kp.
ir ADPLS. 48 kp., Racine, Wis.
per K. Kisielį 7.10
ALDDL. 70 kp., E. Chicago, Ind.,
per J. C. Keislen 15.00

Surinkta tarp vietos lietuvių Bal-
timore, Md., per J. Stani 77.32
Surinkta tarp vietos lietuvių, Pa-
terson, N.J., per S. Alinska 9.65
Surinkta per laidutes B. Gri-
cinaitės, Philadelphia, Pa., per
Bender 15.60
L.M.P.S. 100 kp., Hudson, Mass.,
per A. Kreivičienę 6.00
L.M.P.S. 10 Rajonas per K. Guze-
vičienę, Bend, Ill. 29.10
Surinkta tarp vietos lietuvių Cle-
veland, O., per J. Žebrauską 1.35
ALDDL. 168 kp. ir L.M.P.S. 94 kp.,
Benton, Ill., per J. Jesevičių 40.85
Surinkta S. Valaškos laidutėse,
per R. Mizara, Chicago, Ill. 18.75
Surinkta tarp vietos lietuvių,
Hudson, Mass., per Ch. Tam-
šiūną 22.50
Surinkta ant blankų per K. Ti-
kevičių, Brooklyn, N.Y. 70.00
Progresyvių Organizacijų Sąry-
šis, per K. Guzevičienę, Bend,
Ill. 10.75

VIENATINIS
LIETUVISKAS SANDELIS

Visokių lietuviškų žolių, šaknų, žie-
dų ir t.t., gydančių visokias ligas:
vidurių užkietėjimą, rotulius, van-
dėnį ir širdies ligas; kaulų, kokiū-
s, del kraujo valymo ir suteikimo
apetito, nuo išapinimosi lovoje; nuo
inkštų ligos, nuo mėnesinių kentė-
mų ir peršalimo arba taip kokių kliu-
džių; pradžia motinoms nuo visokių
neaugimų. Viršmūstoms ligonėms
taisyti ir skystumui mažinti su lie-
tuviškais nurodymais, kaip vartoti. Pa-
kelis 60c.; 6 už \$3.30.

Zolės nuo išgašio, nomario, gal-
vos užimo, nuo baltųjų ir atmai-
čių gyvenime po 85c. už pakelį; už 6
— \$4.50. Šalyklo ir apnyki del 15
gerųjų alaus \$1.60. Naujausiai išrasti
dėdina ir užkietėjimo, rotulius, van-
dėnį ir širdies ligas; kaulų, kokiū-
s, del kraujo valymo ir suteikimo
apetito, nuo išapinimosi lovoje; nuo
inkštų ligos, nuo mėnesinių kentė-
mų ir peršalimo arba taip kokių kliu-
džių; pradžia motinoms nuo visokių
neaugimų. Viršmūstoms ligonėms
taisyti ir skystumui mažinti su lie-
tuviškais nurodymais, kaip vartoti. Pa-
kelis 60c.; 6 už \$3.30.

Pinigu iš seniaus buvo 1,004.14
Viso pinigų yra 1,700.28
Išlaidos:
Pasiūta į Lietuvą politiškių ka-
linių susilpimui 500.00
Už atspausdinimą 25,000 lapelių
"Kuprotus tik Grabas Pataisys" 75.00
Už ekspediciją 25,000 lapelių po
vardu "Kuprotus tik Grabas
Pataisys" 27.81
Už 500 konvertų su 2c. stampa 14.75
Už 500 laiškių (Letter Heads) 3.50
Už 500 atviručių su 1c. stampa 8.75
Už 500 didelių konvertų be
stampų 4.25
Pasitūtimas LDA. sekretoriui
spaudos darbų 35
Pasiūta į Lietuvą politiškių kal-
linių susilpimui 500.00
Išmokėta į Lietuvos Draugų At-
stovybę prijūstus aukos Ameri-
koliniais kalnintais, t.
y. Labor Defense Council, sei-
kančiai:
ALDDL. 8 Apskr., Kenosha, Wis. 8.00
ALDDL. 146 kp., Herrin, Ill. 15.00
ALDDL. 70 kp., E. Chicago, Ind. 5.00
Per S. Alinska, Paterson, N.J. 4.92
L.M.P.S. 10 Rajonas, Bend, Ill. 22.10
Per K. Guzevičienę, Bend, Ill. 5.38
LDA. Sekretoriaus išlaidos per
birželio, liepos ir rugpjūčio
mėn., 1923 m. 6.45

Viso per birželio, liepos ir rug-
pjūčio mėn. išmokėta 1,201.16
Atskaitos Sutrūkta:
Pinigų buvo \$1,700.28
Išlaidų yra 1,201.16
Pas išdėtinink V. Paukštį pi-
nių buvo 1 d. rugsėjo m.,
1923 m. \$499.12
Didesnės Aukos nuo Draugų Aplai-
kyta ir ant Blankų Surinkta
yra Sekančiai:
CHICAGO, ILL.—J. Grioviškis \$2;
po \$1.00—E. Mendalien, Ig. Mendalis,
J. Čekauskienė, T. Brazis, A. Žilins,
G. Keras, A. Mileuskas, Flešek, K.
Gaubis ir M. R. Lekešienė.
WATERBURY, CONN.—J. Kulbo-
ka \$1.00.
NORWOOD, MASS.—Po \$1.00—A.
Navockas, J. Galnauškas, M. Taru-
tis, M. Čičius, K. Savauskas, A. Pa-
kevičia, T. Saugjiris ir Maceniene.
NANTY GLO, PA.—M. Šturmatis
\$1.00.
RACINE, WIS.—A. Garbanauškas
\$1.00.
GRAND RAPIDS, MICH.—J. Sa-
balauškiemė \$10.00.
CLIFFSIDE, N. J.—Dr. A. Petri-
ka \$5.00; P. Laima \$3.00; po \$1.00
—Ig. Degulis, P. Ramonas, S. Ma-
čionis, J. Augustis ir K. Derencius.
BROOKLYN, N. Y.—Dr. J. J.
Kaškinaičius \$50.00; G. A. Babarskas
\$2.00; po \$1.00—K. Petrikenis ir M.
Stankievičius.
HUDSON, MASS.—Po \$1.00—A.
Pilkauškas, F. Razenas, F. Tukačiaus-
kas, F. Grybas, J. Merkelis, T. Kar-
tonas, T. Manilionis, J. Klukas, J.
Mitušauskas, F. Vaidvilavičius, V.
Vėndžiulis, K. Gaidis, M.M. Rimkus,
M. Kazakevičius ir Ch. Tamošūnas.

Viso per birželio, liepos ir rug-
pjūčio mėn. išmokėta 1,201.16
Atskaitos Sutrūkta:
Pinigų buvo \$1,700.28
Išlaidų yra 1,201.16
Pas išdėtinink V. Paukštį pi-
nių buvo 1 d. rugsėjo m.,
1923 m. \$499.12

ALDDL. 142 kp.,
per A. G. Jatužienę 10.00
Norwood, Mass., L.D. Sąryšis per
J. Galnaušką 50.00
Montello, Mass., nuo Mont. Drau-
gų per S. Smithą 41.00
Montello, Mass., per Baitrėną 24.30
Inglewood, Cal., ALDDL. ir L.
M.P. kuopų per M. J. Pauli-
konę 10.00
So. Boston, Mass., per Barciję 8.70
Detroit, Mich., ALD. Lietuvių
Sekeijos kuopa 44.26
East St. Louis, Ill., per J. J.
Daują 5.75
Fitchburg, Mass., per K. Vilka 10.00
Atlanta, Georgia, V. Spetyla 2.60
Great Neck, N.Y., ADP. Liet.
Sekeijos 13 kp., per F. Mar-
cinkevičių 10.00
Brooklyn, N.Y., per J. Weisą 8.00
Collinsville, Ill., per V. Katilių 27.08
Hartford, Conn., per A. Totorių 5.00
Amsterdam, N.Y., A. Kasperinas 5.00
Rockford, Ill., L.M.P.S. 5 kp., per
D.L. Djokienę 12.39
New York, N.Y., SLA. 191 kp.,
per K. Kubilių 33.03
Zeigler, Ill., per L. Laskį 19.00
So. Bethlehem, Pa., J. E. Dai-
nauškas 5.00
Elmora, Pa., A. Juknevičius 1.00
New York, N.Y., įsteigto fondo Liet.
Polit. Kal. Gelbėjimo 124.44
Bridgewater, Mass., nuo ALDDL.
kp., per J. Tolivaišą 27.50
New Kensington, Pa., nuo ALD.
L.D. 74 kp., per O. Šukienę 5.00

ALDDL. 142 kp.,
per A. G. Jatužienę 10.00
Norwood, Mass., L.D. Sąryšis per
J. Galnaušką 50.00
Montello, Mass., nuo Mont. Drau-
gų per S. Smithą 41.00
Montello, Mass., per Baitrėną 24.30
Inglewood, Cal., ALDDL. ir L.
M.P. kuopų per M. J. Pauli-
konę 10.00
So. Boston, Mass., per Barciję 8.70
Detroit, Mich., ALD. Lietuvių
Sekeijos kuopa 44.26
East St. Louis, Ill., per J. J.
Daują 5.75
Fitchburg, Mass., per K. Vilka 10.00
Atlanta, Georgia, V. Spetyla 2.60
Great Neck, N.Y., ADP. Liet.
Sekeijos 13 kp., per F. Mar-
cinkevičių 10.00
Brooklyn, N.Y., per J. Weisą 8.00
Collinsville, Ill., per V. Katilių 27.08
Hartford, Conn., per A. Totorių 5.00
Amsterdam, N.Y., A. Kasperinas 5.00
Rockford, Ill., L.M.P.S. 5 kp., per
D.L. Djokienę 12.39
New York, N.Y., SLA. 191 kp.,
per K. Kubilių 33.03
Zeigler, Ill., per L. Laskį 19.00
So. Bethlehem, Pa., J. E. Dai-
nauškas 5.00
Elmora, Pa., A. Juknevičius 1.00
New York, N.Y., įsteigto fondo Liet.
Polit. Kal. Gelbėjimo 124.44
Bridgewater, Mass., nuo ALDDL.
kp., per J. Tolivaišą 27.50
New Kensington, Pa., nuo ALD.
L.D. 74 kp., per O. Šukienę 5.00

ALDDL. 142 kp.,
per A. G. Jatužienę 10.00
Norwood, Mass., L.D. Sąryšis per
J. Galnaušką 50.00
Montello, Mass., nuo Mont. Drau-
gų per S. Smithą 41.00
Montello, Mass., per Baitrėną 24.30
Inglewood, Cal., ALDDL. ir L.
M.P. kuopų per M. J. Pauli-
konę 10.00
So. Boston, Mass., per Barciję 8.70
Detroit, Mich., ALD. Lietuvių
Sekeijos kuopa 44.26
East St. Louis, Ill., per J. J.
Daują 5.75
Fitchburg, Mass., per K. Vilka 10.00
Atlanta, Georgia, V. Spetyla 2.60
Great Neck, N.Y., ADP. Liet.
Sekeijos 13 kp., per F. Mar-
cinkevičių 10.00
Brooklyn, N.Y., per J. Weisą 8.00
Collinsville, Ill., per V. Katilių 27.08
Hartford, Conn., per A. Totorių 5.00
Amsterdam, N.Y., A. Kasperinas 5.00
Rockford, Ill., L.M.P.S. 5 kp., per
D.L. Djokienę 12.39
New York, N.Y., SLA. 191 kp.,
per K. Kubilių 33.03
Zeigler, Ill., per L. Laskį 19.00
So. Bethlehem, Pa., J. E. Dai-
nauškas 5.00
Elmora, Pa., A. Juknevičius 1.00
New York, N.Y., įsteigto fondo Liet.
Polit. Kal. Gelbėjimo 124.44
Bridgewater, Mass., nuo ALDDL.
kp., per J. Tolivaišą 27.50
New Kensington, Pa., nuo ALD.
L.D. 74 kp., per O. Šukienę 5.00

ALDDL. 142 kp.,
per A. G. Jatužienę 10.00
Norwood, Mass., L.D. Sąryšis per
J. Galnaušką 50.00
Montello, Mass., nuo Mont. Drau-
gų per S. Smithą 41.00
Montello, Mass., per Baitrėną 24.30
Inglewood, Cal., ALDDL. ir L.
M.P. kuopų per M. J. Pauli-
konę 10.00
So. Boston, Mass., per Barciję 8.70
Detroit, Mich., ALD. Lietuvių
Sekeijos kuopa 44.26
East St. Louis, Ill., per J. J.
Daują 5.75
Fitchburg, Mass., per K. Vilka 10.00
Atlanta, Georgia, V. Spetyla 2.60
Great Neck, N.Y., ADP. Liet.
Sekeijos 13 kp., per F. Mar-
cinkevičių 10.00
Brooklyn, N.Y., per J. Weisą 8.00
Collinsville, Ill., per V. Katilių 27.08
Hartford, Conn., per A. Totorių 5.00
Amsterdam, N.Y., A. Kasperinas 5.00
Rockford, Ill., L.M.P.S. 5 kp., per
D.L. Djokienę 12.39
New York, N.Y., SLA. 191 kp.,
per K. Kubilių 33.03
Zeigler, Ill., per L. Laskį 19.00
So. Bethlehem, Pa., J. E. Dai-
nauškas 5.00
Elmora, Pa., A. Juknevičius 1.00
New York, N.Y., įsteigto fondo Liet.
Polit. Kal. Gelbėjimo 124.44
Bridgewater, Mass., nuo ALDDL.
kp., per J. Tolivaišą 27.50
New Kensington, Pa., nuo ALD.
L.D. 74 kp., per O. Šukienę 5.00

ALDDL. 142 kp.,
per A. G. Jatužienę 10.00
Norwood, Mass., L.D. Sąryšis per
J. Galnaušką 50.00
Montello, Mass., nuo Mont. Drau-
gų per S. Smithą 41.00
Montello, Mass., per Baitrėną 24.30
Inglewood, Cal., ALDDL. ir L.
M.P. kuopų per M. J. Pauli-
konę 10.00
So. Boston, Mass., per Barciję 8.70
Detroit, Mich., ALD. Lietuvių
Sekeijos kuopa 44.26
East St. Louis, Ill., per J. J.
Daują 5.75
Fitchburg, Mass., per K. Vilka 10.00
Atlanta, Georgia, V. Spetyla 2.60
Great Neck, N.Y., ADP. Liet.
Sekeijos 13 kp., per F. Mar-
cinkevičių 10.00
Brooklyn, N.Y., per J. Weisą 8.00
Collinsville, Ill., per V. Katilių 27.08
Hartford, Conn., per A. Totorių 5.00
Amsterdam, N.Y., A. Kasperinas 5.00
Rockford, Ill., L.M.P.S. 5 kp., per
D.L. Djokienę 12.39
New York, N.Y., SLA. 191 kp.,
per K. Kubilių 33.03
Zeigler, Ill., per L. Laskį 19.00
So. Bethlehem, Pa., J. E. Dai-
nauškas 5.00
Elmora, Pa., A. Juknevičius 1.00
New York, N.Y., įsteigto fondo Liet.
Polit. Kal. Gelbėjimo 124.44
Bridgewater, Mass., nuo ALDDL.
kp., per J. Tolivaišą 27.50
New Kensington, Pa., nuo ALD.
L.D. 74 kp., per O. Šukienę 5.00

ALDDL. 142 kp.,
per A. G. Jatužienę 10.00
Norwood, Mass., L.D. Sąryšis per
J. Galnaušką 50.00
Montello, Mass., nuo Mont. Drau-
gų per S. Smithą 41.00
Montello, Mass., per Baitrėną 24.30
Inglewood, Cal., ALDDL. ir L.
M.P. kuopų per M. J. Pauli-
konę 10.00
So. Boston, Mass., per Barciję 8.70
Detroit, Mich., ALD. Lietuvių
Sekeijos kuopa 44.26
East St. Louis, Ill., per J. J.
Daują 5.75
Fitchburg, Mass., per K. Vilka 10.00
Atlanta, Georgia, V. Spetyla 2.60
Great Neck, N.Y., ADP. Liet.
Sekeijos 13 kp., per F. Mar-
cinkevičių 10.00
Brooklyn, N.Y., per J. Weisą 8.00
Collinsville, Ill., per V. Katilių 27.08
Hartford, Conn., per A. Totorių 5.00
Amsterdam, N.Y., A. Kasperinas 5.00
Rockford, Ill., L.M.P.S. 5 kp., per
D.L. Djokienę 12.39
New York, N.Y., SLA. 191 kp.,
per K. Kubilių 33.03
Zeigler, Ill., per L. Laskį 19.00
So. Bethlehem, Pa., J. E. Dai-
nauškas 5.00
Elmora, Pa., A. Juknevičius 1.00
New York, N.Y., įsteigto fondo Liet.
Polit. Kal. Gelbėjimo 124.44
Bridgewater, Mass., nuo ALDDL.
kp., per J. Tolivaišą 27.50
New Kensington, Pa., nuo ALD.
L.D. 74 kp., per O. Šukienę 5.00

ALDDL. 142 kp.,
per A. G. Jatužienę 10.00
Norwood, Mass., L.D. Sąryšis per
J. Galnaušką 50.00
Montello, Mass., nuo Mont. Drau-
gų per S. Smithą 41.00
Montello, Mass., per Baitrėną 24.30
Inglewood, Cal., ALDDL. ir L.
M.P. kuopų per M. J. Pauli-
konę 10.00
So. Boston, Mass., per Barciję 8.70
Detroit, Mich., ALD. Lietuvių
Sekeijos kuopa 44.26
East St. Louis, Ill., per J. J.
Daują 5.75
Fitchburg, Mass., per K. Vilka 10.00
Atlanta, Georgia, V. Spetyla 2.60
Great Neck, N.Y., ADP. Liet.
Sekeijos 13 kp., per F. Mar-
cinkevičių 10.00
Brooklyn, N.Y., per J. Weisą 8.00
Collinsville, Ill., per V. Katilių 27.08
Hartford, Conn., per A. Totorių 5.00
Amsterdam, N.Y., A. Kasperinas 5.00
Rockford, Ill., L.M.P.S. 5 kp., per
D.L. Djokienę 12.39
New York, N.Y., SLA. 191 kp.,
per K. Kubilių 33.03
Zeigler, Ill., per L. Laskį 19.00
So. Bethlehem, Pa., J. E. Dai-
nauškas 5.00
Elmora, Pa., A. Juknevičius 1.00
New York, N.Y., įsteigto fondo Liet.
Polit. Kal. Gelbėjimo 124.44
Bridgewater, Mass., nuo ALDDL.
kp., per J. Tolivaišą 27.50
New Kensington, Pa., nuo ALD.
L.D. 74 kp., per O. Šukienę 5.00

ALDDL. 142 kp.,
per A. G. Jatužienę 10.00
Norwood, Mass., L.D. Sąryšis per
J. Galnaušką 50.00
Montello, Mass., nuo Mont. Drau-
gų per S. Smithą 41.00
Montello, Mass., per Baitrėną 24.30
Inglewood, Cal., ALDDL. ir L.
M.P. kuopų per M. J. Pauli-
konę 10.00
So. Boston, Mass., per Barciję 8.70
Detroit, Mich., ALD. Lietuvių
Sekeijos kuopa 44.26
East St. Louis, Ill., per J. J.
Daują 5.75
Fitchburg, Mass., per K. Vilka 10.00
Atlanta, Georgia, V. Spetyla 2.60
Great Neck, N.Y., ADP. Liet.
Sekeijos 13 kp., per F. Mar-
cinkevičių 10.00
Brooklyn, N.Y., per J. Weisą 8.00
Collinsville, Ill., per V. Katilių 27.08
Hartford, Conn., per A. Totorių 5.00
Amsterdam, N.Y., A. Kasperinas 5.00
Rockford, Ill., L.M.P.S. 5 kp., per
D.L. Djokienę 12.39
New York, N.Y., SLA. 191 kp.,
per K. Kubilių 33.03
Zeigler, Ill., per L. Laskį 19.00
So. Bethlehem, Pa., J. E. Dai-
nauškas 5.00
Elmora, Pa., A. Juknevičius 1.00
New York, N.Y., įsteigto fondo Liet.
Polit. Kal. Gelbėjimo 124.44
Bridgewater, Mass., nuo ALDDL.
kp., per J. Tolivaišą 27.50
New Kensington, Pa., nuo ALD.
L.D. 74 kp., per O. Šukienę 5.00

ALDDL. 14

VIETINĖS ŽINIOS

Pakalbinkite Savo Draugus Dalyvauti "Laisvės" Vakarienej.

Visi "Laisvės" draugai ir simpatizatoriai, pakalbinkite savo draugus dalyvauti "Laisvės" vakarienej, kuri įvyks atšalinčio nedėlio, "Laisvės" svetainėj. Atminkite, kad apart skanios vakarienes bus šokiai ir programa. Tikėtus pasistengkite įsigyti iškalno.

Parapijonai Nutarė Prašalint Kun. Petkų.

Buvusi Gaspadinė Išklė Kuni-gelio Griekus.

Pereito pamedėlio vakare įvyko kunigo Petkaus parapijonų susirinkimas. Susirinkimą sušaukė pats kunigas. Jis per pamokslą pranešė, kad į šitą susirinkimą suėity tik tėvai su vaikais; nenorėjo, kad suėity visi parapijonai. Jis sakė, kad tame susirinkime bus ir vyskupo atstovas, kad užglostius nemalonių dalykus tarp "dvasiško tėvelio" ir parapijonų.

Parapijonai suėinojė apie susirinkimą veik visi atsilankė. Kun. Petkus, pamatęs susirinkime daug žmonių, nežinojo nei ką daryti. Jam kinkos drebėjo, kad vėl jį parapijonai neišva-notų, kaip kad išvanojo kiek laiko atgal jo paties sušauktam susirinkime.

Reikia pažymėti, kad už savaitės laiko po pirmojo "trobėlio" su parapijonais kun. Petkus pasakė per pamokslą, jog jis rezignuos. Girdi, jūs sakote, kad aš senas, nenorite seno kunigo, tai aš pasitrauksiu.

Kun. Petkus tik gąsdino parapijonus savo rezignacija, bet jis visai kitaip manė. Jis nuvyko pas vyskupą ir dalykus visokupai perstatė taip, kad jo kalti būtų geriau. Po konferencijos su vyskupu, jis jau pareiškė, kad neberezignuos. Parapijonai per savo komisiją suėinojo, kad "dievo tarnas" moka ir meluoti, kad jis neišpasakojė vyskupui dalykus teisingai.

Sugrįžęs nuo vyskupo, Petkus pradėjo dėvėti ant galvos dirbtinius plaukus. Parapijonam pradėjo sakyti: Na, jūs norėjote jauno kunigo, tai štai ir turite. Matote, dabar aš su plaukais. Dabar aš jaunas, ar ne?

Dabar eikime prie paties susirinkimo.

Pilna svetainė vyrų, moterų ir vaikų. Užlaikai bičių spiečius. Parapijonai dairosi ir niekur nemato vyskupo atstovo. Na, suk jį dievai. Parapijonai nori eiti prie dalyko. Jie reikalauja išsitrinkti savo pirmininką. Petkus rėkia, kad jis nesutinka su tokiu parapijonų reikalavimu; jis nori būti jų vadas, pirmininkas ir "mokytojas". Kas tau, parapijonai įniršė visai nepaiso "dvasiško tėvelio". Petkus rėkia: "Aš nepasiduosi". Rykšmas, užimas didžiausias. Petkus pamatė, kad jam bus blogai, įpykęs, nebežinodamas ką daryti, jis užgesino elektros šviesą. Buvo manyta, kad ištikis muštinės. Moterys pradėjo klykti. Bet keli vyrai, žinodami apie elektros "svičių", pribėgo, nustumė kunigą ir uždegė šviesą.

Kun. Petkus Pasiuntė Parapijonus į Peklą.

Kunigas, matydamas, kad visi parapijonai prieš jį eina ir, negalėdamas jų išviti iš svetainės užgesinęs šviesą patsai išbėgo. Bėgdamas pro duris jis suriko: "Eikite visi į peklą".

Susirinkusieji Išsigando Gaisro.

Kun. Petkui pabėgus, parapijonai vėl pradėjo susitvarkyti ir eiti prie dalyko. Tik po valandės pradėjo varpas skambinti, duodamas ženklą, būk tai ištikio gaisras. Svetainėj didžiausias susijudimas; moterys ir vaikai nusigandę pradėjo klykti, rėkti,

manė, kad užsidegė namas ir kad jie sudegs. Paskui keli vyrai rado zakristijoną skambinant varpą. Kuomet užklauso, jo, kam jis skambino, tai zakristijonas tik stovėjo nuleidęs galvą. Vadinas, čia buvo sudarytas planas, kad išgąsdinus parapijonus gaisru; kad tuo būdu būdu juos išvijus iš bažnytinės svetainės. Sakoma, kad nekurius moterys net apsirgo nuo išgąsčio.

Apsimalšinus, parapijonai vėl susirinko į svetainę ir tęsė susirinkimą toliau.

Buvusi Kun. Petkaus Gaspadinė Išklė Jo Griekus.

Parapijonams bediskuojuojant, atsišaukia buvusi kun. Petkaus gaspadinė Ana (taip ją parapijonai vadina). Jis sako: aš viską pasakysiu, jei tik jūs už mane užstosite. Parapijonai atsakė: taip, taip, sakyk.

Ji pradėjo kelti į viršų kun. Petkaus griekus. Tų griekų negalima į laikraštį dėti. Kuomet ji įsigilino į "dievo tarno" nuodėmes, tai net parapijonai ir parapijonkos pradėjo rausti, akis dangstyti rankomis, o pagalius pradėjo sakyti: "Jau gana, gana".

Tarp kitko gaspadinė Ana sakė: "Aš esu apie 40 metų amžiaus. Klebonijoj neišlaika laika buvau dirbus. Man klebonijos dalykai nebuvo žinomi. Vieną naktį kun. Petkus šaukia pas save. Kuomet nuėjau, jis prašė atnešti pieno. Kuomet atnešiau jam pieną, tai jis vieną ranką paėmė pieno poduką, o kita man už rankos". Aš jam sakau: "Ka darai, dvasiškas tėveli?" Kunigas atsakė: "Viską dievas davė, tai galima naudotis..." Aš jam sakau: "Kur gausiu išrišimą?" Petkus atsakė: "Nueisi pas toki ir toki kunigą. Jie duos išrišimą".

Ji gilinosi dar toliau į savo gaspadiavimą šaknis, bet laikraštį būtų perrieju tatau aprašyti. Sakė, kad ji galėtų dar daugiau papasakoti visokių "eudauņu" dalykų. Girdi, man būtų dar geriau pasakoti apie kun. Petkų prie jo paties akių.

Parapijonai išrinko savo komitetą. Nutarė Petkų išviti. Jų nuomone tokia: jei vyskupas neprašalins jį iš parapijos, tai jie patys jį pravarys.

Kiek teko patirti, daugelis parapijonų jau pradeda suprasti, kad kunigams ne dievai galvoj, bet jų pačių reikalai; kad kunigai gasdina žmones pekla, velniais ir kitokiomis baisenybėmis todėl, kad juos palaikius tamsybėj.

Jurgis Parapijonas.

Vagia Vaikus.

Kiek laiko atgal, East Side prauvo vaikas Pickelney seimynos. Pamedėlyj vėl East Side dingto du vaikai. Manoma, kad juos kas tai pavogė.

Policistai ir Ugniagesiai Gavo Didesnes Algas.

Piliečiai, balsų didžiama nubalsavo už pakėlimą algų policmanams ir ugniagesiams. Dabar jų minimum (mažiausias) algos bus \$2,500 į metus.

Imigrantas Vaikinas Norėjo Perplaukti Hudsono Upę.

Paklydęs Hoboken'e ir neturintis pinigų, 18 metų imigrantas vaikinas (belgas) utarninke bandė perplaukti Hudsono upę, kad dasigavus į New Yorką. Jo vardas yra Mairjana Strilcich. Kelios dienos atgal, jis atvažiavo į Hobokeną iš Belgijos. Negalėdamas surasti savo dėdės ir tetos, kurie gyvena po No. 718 Grand St., Hobokene, jis šoko į upę ir plaukė į New Yorką. Plaukiant žmonės laiveliu pamatė jį besikamuojant vandenyje: pasiėmė jį į laivelį ir išvežė į priplauką Chelsea. Paskui pranešė jo dėdei, kuris atvykęs jį pasiėmė atgal į Hobokeną.

VIETINIAI PRANESIMAI

BROOKLYN.—L.M.P.S. 1 kp. susirinkimas įvyks ketvėrgė, lapkričio 8 d. "Laisvės" svetainėj. Pradžia 8 val. vakare. Visos narės susirinkite. Yra svarbių reikalų.
Skr. M. Račkauskienė.

MASPETH.—ALDLD. 138 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ateinančią pėtnyčią, 9 d. spalio, po No. 24 Hamilton Pl. Taigi visi nariai, minėtos kuopos, būkite susirinkime, nes turime gana daug svarbių reikalų aptarti.
Skr. I. J. Bartkus.

**MASPETH.—Didelis dvidešimtas metinis balsas, rengia Švento Vincenco Draugystė, subtaoj, 10 lapkričio, A. Lukoševičiaus svetainėj, 157 Perry Ave. Pradžia 7:30 val. vakare ir trauksis iki vėlūnai nakties. Muzika V. Rėtikėvičiaus. Įžanga 3fc. ypatal. Kviečia visus Rėngėjai.
(267-268)**

PRANESIMAI IŠ KITUR

NORWOOD, MASS.—ADPLS. narių atyda. 20 kp. susirinkimas įvyks nedėlio, 11 d. lapkričio, 2 val. po pietų, LSB. svetainėj. Visi nariai dalyvaukite šiame susirinkime, nes yra daug svarbių reikalų, kaip iš vietos darbininkų judėjimo, taip ir iš centro. Taipgi nepamirškite praėjusio susirinkimo tarimo, kad reikalinga mūsų kuopa padidinti narių skaičių. Kviečiamas narys nūs po vieną naują draugą ar draugę turi atstovėti prisirašymai prie ADPLS. 20 kuopos.
Skr. J. Grihavičia.

PITTSBURGH, PA.—ALDLD. 33 kp. ekstra susirinkimas atšibus 11 d. lapkričio (Nov.), 7:30 val. vakare, L.M.D. svetainėj, 142 Orr St. Bus balsavimas Centro Valdybos Pildančiojo Komiteto ir sykiu balsavimas už prisidėjimą prie F.F.D. Partijos. Apdėto visi nariai gausite po naują knygą "Svyturys".
Prot. Raštininkas J. G.

NORWOOD, MASS.—ALDLD. 9 kp. nariai tēmykite. Susirinkimas įvyks nedėlio, 11 d. lapkričio, 12 val. diena, LSB. svetainėj. Visi nariai dalyvaukite šiame susirinkime, bus balsavimas Centro Valdybos Pildančiojo Komiteto ir sykiu balsavimas už prisidėjimą prie F.F.D. Partijos. Apdėto visi nariai gausite po naują knygą "Svyturys".
Prot. Raštininkas J. G.

PATERSON, N. J.—L.M.P.S. 38 kp. susirinkimas įvyks 11 d. lapkričio (nedėlio), 7 val. vakare, po numerio 293 River St. Draugai! Susirinkite visos ant susirinkimo, nes yra būtinai reikalas.
Org. M. Gričiūniē.

PITTSBURGH, PA.— Tarptautini baldų rengia ADP. lietuvių ir rusų kuopos įvyks subtaojė, 10 lapkričio, 1922, Lietuvos Sūnų Draugystės svetainėj, 818 Belmont St., N.S. Pittsburgh, Pa. Kviečiamas visus atsilankyti. Įžanga tik 35 centai.
Komitetas.
(266-267)

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau apsiavedimui merginos, nėra skirtumo, kad ir moteris, liktal nejaunesnės 30 metų ir nesenesnės 35 metų. Geisina kad būtų laisvų pažėrų. Aš turu gromė ir nuosavą namą, tai vienam persunkiu vesti žėni. Aš esu 42 metų. Meldžiū atsilaukti laisku ir sykiu prisistūti ir savo paveikslą. Vyrų meldžiū nerasyti. Chas. Strupinskas
P. O. Box 31. Oak Hill, W. Va.
(266-269)

NAUJA KNYGA

KAIP ŽMOGUS SUTVĖRĖ DIEVA

Knyga parašyta gero religijos žinovo ZARĖNU VINCO.

Turi 150 puslapių. Kaina drusiais audimo viršėliais 75c.

Ši knyga buvo bandoma išleisti Lietuvoje, bet Lietuvos buožių ir kunigų valdžia konfiskavo ją.

KIEKVIENAS PRIVALO PERSKAITYTI JĄ.

"LAISVĖ"
46 Ten Eyck Street
Brooklyn, N. Y.

JEIGU NORITE KAD JUS BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE".

PARDAVIMAI

Parasiduoda kėndžiū ir "Ice Cream" krautuvė labai gerų vietoj ir: biznis išdirbtas, per ilgus metus. Priezastis pardavimo-savininkas turi kita biznį. Vieta apgyventa lietuviams ir kitomis tautomis. Kas norėtumėt įsigyti gerą gėznį, tai kreipkitės šiuo adresu: 404 Grand St., Brooklyn, N. Y. (266-269)

PUIKIAUSIAS RUSISKAS KVASAS
Išdirbtas iš grynos džiovintos duonos. Kam yra reikalingas kvasas del kokių nors pramogų, tai visuomet kreipkitės žemiau paduotu adresu, o busite pilnai užgandėinti.
N. Naydiukoff
50 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 4773
(266-269)

Parasiduoda gromėrnė ir delikateseno krautuvė. Vieta apgyventa lietuviams ir kitomis tautomis. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Kas norėtumėt įsigyti gerą biznį, tai atsilankykite šiuo adresu: Prie krautuvės yra ir 3 kambariai del gyvenimo. Randa pigi.
Atsilaukite greitai. 292 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. (267-273)

BIZNIIŲ PROGA.
Parasiduoda gromėrnė ir bucernė Central Brooklyn'e visais gerais įtaisymais. Proga del greito pirkėjo. Parasiduoda bucernė Maspeth'e; biznis išdirbtas, viskas naujai pertaisyta, naujas Ice box, cash registeris, vogos, barai; biznio į savaitė nuo 5 iki 7 šimtu. Atsilaukite tuojaus.
KULIS REALTY CO.
468 Grand St., Brooklyn, N.Y.
Telephone Stagg 7689.
(267-268)

Išsiranavoja patogus kambarys su visais įtaisymais ir garų apšildomas delei ramaus būdo vaikino. Kam reikalingas toksis kambarys, tai kreipkitės šiuo adresu:
Z. Aleksandravičius
246 Penn St., prie Hews St. stoties, Brooklyn, N. Y.
(266-268)

REIKALINGA

Svarbus Pranešimas.
Reikalauju agentų po visas lietuvių kolonijas Amerikoje. Nėra jokia apgravystė; teisingas, svarus užėmimas. Galima lengvai padauginti jėgyas gabiam ir drašiam žmogui. Toliesniū informacijū klauskite pas J. Zaleckas, 28 E. 21st St., Bapone, N.J. (266-277)

Reikalinga mergina prie namų darbo. Geros darbo salygos ir užmokėstis su pragyvenimu. Atsilaukite greitai: 152 Broadway, Brooklyn, N.Y.

Bell Phone: Oregon 0803-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokės ligas) IR CHIRURGAS (daro visokės operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Detroito Kriauciūs

Darau visokius rubus pagal naujausią madą. Materijū laikau didelį sandėlį ("stakų") importuotų ir naminių. Kainos neaugštos. Darbą ir pritaikymą garantuoju. Darbinės kelnės \$1.50 ir daugiau.
Phone Hemlock 1950-J.

JUOZAS LUCKYS
2238 Caniff Ave.
Hamtramck, Mich.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir numaluoja visokius paveikslus įvalriomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai.
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Phone: Cypress 3988

OSVALDAS KIBURIS
Ušlako Paikiamas UZEIGĄ
gamina geriausius užkandžius, todėl kiekvienam lietuviui yra patogi vieta užėjimui. Atvažiavusieji į East New York, niekuomet nešimirškite atsilankyti pas
OSVALDĄ KIBURĮ
858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

GERAS PATARIMAS

Dabokitės nuo šalčio. Šaltis tai yra didžiausias žmogaus neprietelis, ba jis ne tik atėsa sunkiausias ir ilgiausias ligas, bet tankiai ir į grabū nuvaro. Todėl, kada pagaunat šaltį neimkit vaistus, kurie da neitirinėti, ale palmikt visiems žinoms Urban's Cold Powders (Urban's Milteliai) nuo šalčio, kurie tuksandžiams prašalino šaltį ir apgynė nuo didesniū ligų. Prekė 75 centai už baksliuką.
Kitas žmogaus didelis nalkytojas, tai yra vidurių užsikietėjimas. Tas netik padaro visą žmogaus kūną ir protą sunkiu, betgi ir visą sistemą nusilpina, per ką atidaro duris žmogaus kūne del visokių kitų ligų.
Vartokit Urbon Lax Tabs, o jūs kumas ir protas bus visada lengvas, tystas ir sveikas. Prekė 25 centai už baksliuką.
F. URBONAS
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 1411.

Lietuviška Barzdaskutykla YENUS BARBER SHOP

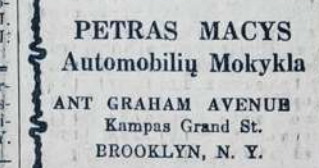

463 LORIMER STREET
prie pat Grand St., Brooklyn.
Kviečiame visus atsilankyti, o busite pilnai užgandėinti.

NAUJA LIETUVIŠKA VALGYKLA LORIMER RESTAURANT
417 LORIMER ST. Brooklyn, N. Y.
"Laisvės" Name

Gaminame lietuviškus ir amerikoniškus valgius. Geras maistas ir mandagus patarnavimas. Kviečiame visus atsilankyti.
A. VELICKA ir J. SUTKUS
Savininkai.

PETRAS MACYS
Automobilių Mokykla
ANT GRAHAM AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Jeigu jūs norite padaryti geresnį pragyvenimą, tai mokinaitės automobilių amato pas mus. Mes jū išmokinsime žoferiu ant visokių automobilių į trumpą laiką. Kam jums eiti pas svetimtaucius mokintis, kad jū galite ateiti pas lietuvius ir išsimokinti.
Taipgi parsamdom automobilius veselėjoms, krikštėnyoms ir šiaip pasivažinėjimams.

Telephone Stagg 3523

JEI NORI TURETI SAVO GERĄ PAVEIKSLĄ, TAI ATEIK PAS MANE NUSIFOTOGRAFUOTI

RAPOLAS KRUČAS FOTOGRAFAS
499 GRAND STREET
Kampus Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.

NEPRALEISKITE PROGOS!

Apsvarstykite ir suskaičiuokite, kiek per metus laiko limkai randų kitiems namų savininkams! Ar negali patį gauti, ne das, kaip ir kiti? Įsigyk savastį! Pirk namą tuojaus. Ša mažu kapitalu gali nusipirkti namą, kuris pats per savą laikui bėgant išsimokės. Ateik pas mus, o gausi patarimų, kaip tą galima padaryti. Paroduodame namus, kaip Brooklyn'e, taip ir aplėniniū vertės nuo \$7,000 iki \$50,000 ant geriausių išlygų.

Paroduodame LAIVAKORTES LIETUVŲ IR LIETUVOS. Siunčiame pinigų pagal dienos kursą. Padarome dokumentus ir domierstams palidėjimu notaro. Apdraudimas-insurance nuo ugnies, gyvasties ir taip toliau. Ofise valandos: nuo 9 ryte iki 9 val. vakare dirbamėms dienoms. Nedėliomis iki 3 po pietų. Kreipkitės ypatingai ar per laikus pas.

Charles Larkey ir M. Kazlauskas
470 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŠKA AKUSERKA

Marijona Tamkienė
Prie palagų ant pareikalvimo dieną ir naktį, taipgi ir nedėliomis. Darbą atlieku atsakanciai už prieinamą kainą.

30 STAGG STREET
Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 6781

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš **GARSO KEPTUVĖS (SENIAUSIA ISTAIGA)** Kėpa geriausia duona iš tyatų ruginių miltų. Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiam ir į kitus miestus.

Savininkai
W. Masilevičius ir A. Šrupski
209 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2876.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes esu per davęs už kelis milijonus vertės. Gabiausias lietuvis agentas Brooklyn'e, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per mokslą, gabumą įgijau turėti.

Kas pas mus atėsa, gausna tai, ko nori patiesi būdavoji arba patiesi. Visas apsupimas ir singai. Turim ant patiesimo keturšiose dūktuose apie 5 tūkst. kvadratų metrų Brooklyn'e, Bushwick, Manhattan, Greenpoint, Canarsie, Flatbush, East New York, East River, East New York, Hill, Ozon Park, Jamaica, ke, Woodhaven, Richmond, ca, Flates, Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant patiesimo visokių statymų. Paroduodam namus su žemėju inelimu, makštinu \$200.00. Randame namus visus, krautuvės, dūktus, kambarius ir la.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

OFISAI:
420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3523
499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 3523
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I., Telephone Jamaica 3137-7
486 Fulton St., Cor. 163 St., Jamaica, L. I., Tel. 7284
120-05 Liberty Ave. (120th St.), Richmond Hill, L. I.